

Ple de les Corts Valencianes realitzat el dia 23 de novembre de 2022. Comença la sessió a les 10 hores i 7 minuts. Presideix el president de les Corts Valencianes, senyor Enric Morera i Català. Sessió plenària número 72. Primera reunió.

El senyor president:

Molt bon dia, senyories.

Moltes gràcies als mitjans gràfics.

Senyories, s'obri la sessió. *(El president colpeja amb la maceta)*

Informe als membres de la cambra que per a la sessió plenària de hui i demà tenim huit peticions de vot telemàtic, a les quals la Mesa de les Corts no ha manifestat cap objecció.

Així mateix, es comunica que la Mesa acaba de reunir-se fa uns minuts i ha tingut coneiximent de l'escrit presentat pel conseller de Sanitat Universal i Salut Pública, registre d'entrada 63.787, en què es demana que s'excuse la seua assistència a la sessió de demà 24 de novembre. Per la qual cosa, les tres preguntes que estaven incloses en l'ordre del dia, números 1.782, 1.784 i 1.747, no seran substanciades per impossibilitat d'assistència del conseller.

Per últim, recorde a les seues senyories que totes les esmenes transaccionals i propostes d'agrupacions de votacions que es puguen presentar a les dos iniciatives legislatives, que es debaten en els punts tercer i quart de l'ordre del dia del ple, hauran de presentar-se abans de les 17:00 hores, que coincidirà amb la finalització dels debats de les iniciatives legislatives, a l'efecte de poder concretar la plantilla de votació per als vots telemàtics.

També recorde que tenim un ple prou extens i, per tant, serem absolutament estrictes des de la Mesa en el compliment del temps adjudicat.

Compareixença de la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, senyora Isaura Navarro Casillas, per a informar sobre les línies generals a desenvolupar des de la conselleria, sol·licitada a petició pròpia (RE número 62.951), a la qual s'acumula la sol·licitada pel Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana per a explicar i informar sobre les noves mesures i objectius que es marcaran des de la conselleria (RE número 62.882), a la qual s'acumula la sol·licitada pel Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana per a explicar i informar sobre les noves mesures i objectius que es marcaran des de la conselleria davant la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (RE número 62.883), a la qual s'acumula la sol·licitada pel Grup Parlamentari Ciudadanos per a informar sobre la política general que durà a terme en l'àmbit de les seues competències fins al final de legislatura (RE número 62.891) i a la qual s'acumula la sol·licitada pel Grup Parlamentari Popular per a informar de les línies generals a desenvolupar des de la seua conselleria (RE número 63.112)

El senyor president:

Ja sense més dilació passem al primer punt de l'ordre del dia, i donem la benvinguda a l'honorable consellera d'Agricultura,

Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica per a substanciar la compareixença per a informar sobre les línies generals a desenvolupar des de la conselleria, sol·licitada a petició pròpia, que s'acumula amb les sol·licituds de compareixença formulades pel Grup Parlamentari Vox, pel Grup Parlamentari Ciudadanos i pel Grup Parlamentari Popular.

Coneixen el procediment. N'hi ha una primera intervenció, recomanem a la honorable consellera que entre la primera i la segona intervenció s'acote a un temps màxim de 55 minuts. Recomanem, tot i que el reglament, però...

I ja, sense més dilació, donem la paraula a l'honorable consellera, Isaura Navarro, perquè pugua fer una primera intervenció.

Té la paraula. Quan vosté vullga, consellera.

Escoltarem a l'honorable consellera d'agricultura i medi ambient. Quan vosté vullga, consellera.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Bon dia, president.

Bon dia, senyories.

La veritat és que estava pensant que, de tantes vegades que he intervingut ací, mai havia tingut 55 minuts per a intervenir. Espere que no siga necessari gastar-los perquè tenen vostés, senyories, un dia molt llarg per davant de debat, i jo també tinc molt de treball a fer en un breu temps, com saben, que és de sis mesos i poquet que queden de legislatura.

Comparec davant d'esta cambra per a informar-los dels principals aspectes i línies d'actuació que vull desenvolupar com a consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica en els propers mesos, com deia, breus, però també, òbviament, decisius.

Decisius per a què? Per a la nostra agricultura, per a la nostra terra, per a la nostra pesca, per a la nostra ramaderia, per als productes de proximitat i de qualitat que ens caracteritzen, per als nostres boscos, per als nostres espais naturals, per facilitar l'accés i la qualitat de l'aigua al nostre territori – sí, no està el temps –...

El senyor president:

Perdó, perdó. *(Veus)* Sí, sí; no, ara el pose...

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Bé, en principi ja he dit que la idea no és gastar els cinquanta-cinc minuts. *(Rialles)* No es preocupen les seues senyories, però, bé, no se sap mai, no?

Bé, continue. Com deia, per facilitar l'accés a este dret humà, que és l'aigua, i la seua qualitat al nostre territori, tan

important. En definitiva, per a preservar la salut del nostre entorn, la nostra salut i assegurar-nos deixar un legat de futur a les noves generacions, i també de present, perquè hem de recordar que quan es parla de les conseqüències del canvi climàtic estem acostumats a parlar del futur, d'allò que vindrà, els perills que venien... Però ja està ací, com ja sabem. Ja està ací i ho estem patint. També per a la nostra sobirania alimentària i la nostra sobirania energètica.

Així que, si bé l'altre dia vaig tindre l'oportunitat de presentar els pressupostos per al 2023, hui toca exposar estes línies i prioritats, que marquen també, òbviament, eixos pressupostos.

Així que la veritat és que, com estava comentant, tota la situació que patim al nostre territori, el que mengem, l'aire que respirem, tot afecta la nostra salut. I, per això, tinc la sensació que estic continuant en esta conselleria la tasca que vaig fer com a secretària autonòmica de Salut Pública i Sistema Sanitari Públic, en eixa experiència de gestió que vaig compartir amb la síndica Ana Barceló, en la que visquérem un moment crucial prou complicat, però que donàrem la talla. Amb un concepte clau, que és el de *one health*, la importància d'abordar els problemes amb un punt de vista de 360 graus, és a dir, amb una perspectiva global.

Així que la pandèmia ens va obligar a ampliar la mirada, a obrir l'aspecte i l'espectre més enllà del sistema sanitari. Perquè tota la salut, la salut humana, la salut ambiental, la salut vegetal, la salut del medi ambient, estan intrínsecament relacionades i són essencialment interdependents. La salut d'un d'estos components afecta la salut de tot el conjunt. Eixe és el concepte de *one health* i el concepte per al que treballa dia a dia en la conselleria d'agricultura..., vaig a dir agricultura i medi ambient perquè el nom és massa llarg i tinc cinquanta-cinc minuts, que m'he compromés a no gastar-los.

Així que els danys ocasionats per l'esser humà als ecosistemes són, hui per hui, importants amenaces per a la nostra salut pública. Ja hui ningú –o quasi ningú– nega els efectes del canvi climàtic en la nostra salut. Precisament, fa poquet va eixir l'informe de *The Lancet*, que explicava com este estiu s'ha patit per a la salut de les persones les conseqüències ja del canvi climàtic: conseqüències en la salut, conseqüències que patim en el nostre dia a dia.

Mentrestant, s'ha acabat la cimera d'Egipte, la COP27, amb dos-cents caps d'estat que han arribat a poquets acords, poca cosa. Però, això sí, òbviament s'ha parlat de la necessitat de descarbonitzar l'economia, l'economia mundial; amb pocs compromisos. Òbviament, també s'ha parlat de la necessitat d'adaptar-nos a la realitat, com deia, que ja patim, que és la del canvi climàtic, i també de la justícia climàtica, per a ajudar aquells que són més vulnerables, que són aquells que han sigut sempre menys responsables de la crisi i que la patixen d'una manera més extrema. S'ha parlat, per tant, de la transició justa.

Així que s'han arribat a acords poc ambiciosos, però la Unió Europea sí que ha demostrat el seu compromís ferm amb la revisió de tota la normativa europea per a aconseguir la descarbonització de manera més ràpida, la urgent necessitat de reduir les nostres emissions. I, en això, nosaltres ja estàvem treballant.

També, arran de la guerra d'Ucraïna, la Unió Europea ha avançat la resposta a la crisi energètica, accelerant la descarbonització i, per descomptat, avançant en la sobirania energètica, i s'insta la proposta REPower Unió Europea. En aquest sentit, s'han compromés a reduir un 57% les emissions de gasos amb d'efecte hivernacle per al 2030. Encara així molt lluny, això sí, de l'Acord de París.

I en eixe treball estem, i esteu vosaltres també, aprovant hui la llei de canvi climàtic. També n'hi ha una estatal, aprovada fa un any, però és molt important la nostra llei, que avança molt més enllà de l'estatal i que ha de ser una referència per a la resta de comunitats autònomes.

També el Consell ja va declarar el 2019 l'emergència climàtica, el primer punt de l'acord del Botànic en què estem governant. I, per això, estem molt compromesos en avançar en eixa descarbonització, amb l'objectiu de reduir les emissions contaminants per al 2030, i aconseguir en el 2050 que el cent per cent de l'energia provinga de fonts renovables, energia verda.

Així que la llei de canvi climàtic que vostés aprovaran no és una llei energètica ni sectorial; és, com estava comentant, una llei de 360 graus, que afecta tots els sectors i que és fonamental per al nostre present i les generacions futures. Un compromís amb el territori i amb el model de societat i d'economia que hem de tindre per a protegir, precisament, les persones, la seua salut, el nostre territori; una llei transversal fonamental.

I també, dins d'eixe treball, en esta crisi climàtica que patim, estem treballant en donar resposta al teixit empresarial de la nostra comunitat, substituint part del gas actual per gasos d'origen renovable. Per això, la Ruta valenciana del biogàs és un instrument fonamental per a potenciar eixe canvi a les empreses que necessiten del gas, ajudar a la descarbonització dels sectors que difícilment tenen en la actualitat una alternativa viable per a la substitució del gas natural i, al mateix temps, crear –es calcula que– 6.000 llocs de treball i la reducció del 17% de les emissions de metà.

També, òbviament, estem molt satisfets de ser seleccionats com una de les primeres regions que participaran en la missió de la Unió Europea sobre l'adaptació al canvi climàtic en suport del Pacte verd europeu i de l'Estratègia d'adaptació al canvi climàtic de la Unió Europea. Això ens ajudarà a ficar en marxa la llei de canvi climàtic i en tot el treball que estem fent des de la conselleria i des de tot el govern. Perquè, insistisc, el canvi climàtic no és una qüestió a soles de la conselleria que dirigisc, és una qüestió de tot el govern i de tots els governs, de totes les administracions públiques i també d'esta cambra.

També hem de celebrar i reconèixer el gran treball fet pels grups parlamentaris amb la recent aprovada llei valenciana de residus i economia circular, que hem de posar en marxa, sent la primera comunitat autònoma que s'adapta a la llei estatal i va, inclús, molt més enllà, sent ja una referència a nivell estatal. Precisament en aplicació d'eixa nova llei, hem de treballar en l'adaptació del Pla integral de residus de la Comunitat Valenciana, adaptant-lo a esta nova llei tan avançada.

Aquesta setmana és, precisament, la setmana europea de la prevenció de residus i des d'aquesta conselleria apostem

per la premissa que el millor residu és aquell que no existeix, que no es genera; o, si es genera, que es pugui reaprofitar i convertir-lo en un recurs, la nova mineria del futur. Per això, també adjudicarem el fons de reconstrucció per a noves recollides separades de bioresidus, amb un import de 20,8 milions d'euros, i continuarem donant suport, per descomptat, als consorcis de residus i als locals de gestió, amb una despesa de més de 24 milions d'euros.

Així que continuarem sent una de les regions d'Espanya que millor gestiona els seus residus, i amb una referència, des del 2015, que estàvem en més del 70% a nivell autonòmic de rebuig d'abocador, i ara estem en més del 40%. Així es veu com avança en la seua gestió el Botànic.

Però treballarem per posar en marxa les noves mesures en matèria de gestió de residus per treballar cap al residu zero, que és, com deia, el nostre gran objectiu. I continuarem decididament amb la política de restauració i segellat d'abocadors antics que van abandonar el Partit Popular. Puc citar un cas, el d'Alzira, que estàvem a punt de rebre una sanció de la Unió Europea. També a Basseta Blanca promourem una planta de solar fotovoltaica dins de l'antic abocador, un paradigma del canvi que s'està fent. I reforçarem les nostres capacitats de recuperació d'alumini, acer lleuger i plàstic lleuger a les nostres plantes públiques de VAERSA. En definitiva, fomentem una nova indústria en pro de la verdadera economia circular.

També els he de dir que, quant a la inspecció ambiental, estem garantint que les activitats econòmiques siguin sostenibles, es treballa en eixa línia, i no facen competència deslleial.

També en la qualitat de l'aire, per descomptat. Estem en la xarxa autonòmica de qualitat de l'aire, que ha sigut reconeguda per la Unió Europea com una bona pràctica en matèria de transparència.

I, per descomptat, fonamental, l'educació ambiental en residus, tan important, en col·laboració amb els ajuntaments i les diputacions de Castelló i València.

Quant a prevenció d'incendis, ja saben vostés que s'ha incrementat la partida pressupostària en un 42% respecte a l'any anterior, demostrant el nostre compromís ferm amb esta tasca tan important per a cuidar el nostre territori. I, així, els plans locals de prevenció d'incendis que haurien d'haver estat, eren obligatoris des del 2005, ara mateix tan sols queden 30 ajuntaments per presentar-los. Estem en una situació molt molt distinta a la que ens vàrem trobar.

I, precisament per a executar eixos plans de prevenció d'incendis, tenim un fons preparat en un decret-llei per a la seua creació, per a la prevenció d'incendis, per a ficar en marxa els plans de prevenció d'incendis i gestió forestal, també fonamental. En este any, amb 10 milions d'euros; però es tracta d'un fons plurianual, i estem esperant les aportacions de les tres diputacions, que també són competents en la matèria.

Quant a la restauració postincendi, estem desenvolupant diferents obres de restauració ambiental en els municipis colpejats pels grans incendis d'este estiu. I també estem treballant en la nova encomanda de gestió a VAERSA per

a treballar en el servei de vigilància preventiva. Al mateix temps, la posada en funcionament de brigades de manteniment d'àrees tallafocs en les diferents demarcacions forestals, també a través de VAERSA.

I quant a la gestió forestal, per descomptat, la planificació és fonamental per a assegurar la gestió i conservació de les nostres muntanyes. I amb este objectiu es treballa per a tindre, en 2026, totes les muntanyes de la Generalitat ordenades, que això ens situarà, a la Comunitat Valenciana, com a la primera a nivell estatal.

També ajudes a particulars i a empreses en la gestió de boscos per a protegir, com deia, els nostres boscos, tan importants per a este govern, i no deixar-los abandonats a vore què passa. Així com també en l'execució directa de treballs d'adequació de la regeneració postincendi, en muntanyes també de gestió directa de la Generalitat.

I la restauració ambiental de 18 forats miners com un model de gestió sostenible dels espais degradats, en la línia del programa Tecmine, que ha tingut el seu reconeixement europeu. I, per descomptat, la millora de l'ús públic, també, amb l'apertura de zones de campament i millora de les instal·lacions en la Comunitat Valenciana.

També, quant al medi marí, ampliació del servei de vigilància marina; i presentant la cartografia necessària quant a la posidònia, en base també al decret que, com vostés saben, està aprovat. I també l'ordenació d'usos de la Xarxa Natura 2000 marina.

Per descomptat, quant a la biodiversitat i espais protegits, ja saben que hem anunciat la..., que volem declarar Tabarca reserva de la biosfera de la UNESCO, i ahí necessitem comptar amb l'acord de l'ajuntament, de l'Ajuntament d'Alacant, que seria tan interessant per a avançar en la seua protecció. Vaig estar visitant la illa, entrevistant-me amb els veïns, amb l'associació cultural i amb els empresaris de la zona, precisament per a parlar d'esta qüestió.

En este sentit, també estem treballant en la restauració d'hàbitats en àrees fluvials i zones humides en espais naturals, amb l'eliminació de canya invasora, i llits i barrancs dels parcs naturals del Túria, Albaida, Millars i Gorgos.

I, per descomptat, com vostés saben, en la inversió del Parc Natural de l'Albufera, junt amb els diners que invertix el govern de l'estat, millorant la seua salut ecosistèmica, tan important per a nosaltres.

Parlant de transició ecològica, òbviament hem de parlar descarbonització, descarbonització de la nostra economia per a limitar els efectes del canvi climàtic i dotar-nos de sobirania energètica: fonamental, en els propers mesos, com es diu, i en els propers anys. Perquè les solucions per al canvi climàtic passen, necessàriament, per ahí, per deixar el 80% dels combustibles fòssils sota terra el més prompte possible i arribar al cent per cent. Passen per canalitzar la inversió pública i privada cap a la transició energètica. Partim a l'estat espanyol d'una absència de democràcia energètica, i la usurpació de la sobirania energètica a favor dels interessos d'uns pocs, com hem estat any darrere any denunciant.

Així que, hui per hui, tenim una oportunitat per a canviar eixe model. Perquè la sobirania energètica resideix en la capacitat d'una comunitat en decidir i legislar sobre com vol gestionar l'energia que necessita per a la seua vida social, diària, econòmica, la producció... També la utilització d'eixa energia, passant per la distribució i, per descomptat, el finançament. I també passa perquè els municipis, representants de la ciutadania, puguen manifestar-se al respecte d'eixes ubicacions de plantes energètiques. S'ha d'escoltar als pobles.

En este sentit, per a avançar en la descarbonització, s'ha creat i s'ampliarà l'oficina de transició energètica i d'acompanyament, OTEA, perquè volem fomentar l'estalvi energètic, el cooperativisme i l'autoconsum. I aquestes oficines són les que garanteixen el assessorament en esta línia, però s'ha d'impulsar molt més; impulsant l'estalvi energètic a nivell domèstic, però també impulsant les comunitats energètiques locals, tan necessàries. Felicite els ajuntaments que ja estan fent eixa gran tasca i ens agradaria que foren molts més. I, per això, tenim estes oficines, que tenen al seu abast a la conselleria per treballar en impulsar eixes comunitats energètiques locals. *(Aplaudiments)*

Perquè un model energètic sobirà és aquell en què les persones, les persones, cadascú de nosaltres, poden aprofitar les energies renovables disponibles en eixe lloc, i utilitzar tecnologies que generen un teixit econòmic local. La sobirania energètica, per tant, entén la energia com un bé comú, i no com un bé econòmic; sent, per tant, un bé essencial eixa energia perquè es puga gaudir d'una vida digna. Per això, quan reivindicuem la sobirania energètica estem reivindicant assegurar el nostre accés a eixa vida digna, a desplaçar-nos, a realitzar-nos i viure dignament.

També, per això, hem d'avançar en el tràmit de les subvencions per a l'autoconsum, i en això estem treballant, per a ampliar l'equip i resoldre els expedients pendents. Quan reivindicuem, com deia, la sobirania energètica, estem reivindicant senzillament els nostres drets, els drets dels nostres habitants, dels valencians i valencianes, dels nostres pobles a decidir com es genera, com es distribueix i com s'utilitza eixa energia. *(Aplaudiments)* Generant responsabilitat i coneixent, molt important, les circumstàncies ecològiques, socials, econòmiques, culturals de l'energia i el respecte al nostre territori.

I, quant a l'aigua, un dret humà bàsic, ningú ho dubta: vital per a la salut, per a la nostra supervivència. Un recurs indispensable per al dia a dia de cadascuna de les persones, per a consumir, per a cuinar, per a regar els nostres cultius, per a la higiene. Forma un paper fonamental en el nostre desenvolupament com a societat. I, per això, hem de treballar per a protegir-la, per a cuidar-la.

Així, la llei d'estructures agràries és un instrument molt òptim per a controlar i que el reg es faça també amb l'ús d'eixes energies renovables. Com vostés saben, cada gota d'aigua compta. Per això, també tenim l'Estratègia valenciana de regadius 2020-2040.

Però esta crisi d'insostenibilitat que nosaltres mateixa hem provocat com a humanitat..., hem contaminat, hem destrossat els nostres rius, els aqüífers, una extracció abusiva de caudals, de l'assecamment de zones humides, talla de boscos,

manglars... Fragmentant l'habitat fluvial, hem trencat la vida dels nostres rius. I, per això, hem de treballar intensament per a recuperar-los.

I per això volem reactivar també l'Observatori Ciutadà de l'Aigua, com a eina fonamental per a promoure un ús racional de l'aigua, des de la transparència i la implicació de tots els sectors preocupats realment per garantir eixe recurs tan escàs i valuós de la nostra terra. Perquè no volem entrar en guerres d'aigua demagògiques, no, senyor; el que volem és garantir aigua bona, suficient per a tot el món i, per descomptat, per a la nostra agricultura i a un preu raonable, a un preu raonable.

També, en eixa línia, recuperar els nostres rius, garantir la supervivència del Xúquer, recuperar el Vinalopó. I, per això, també m'he reunit amb Xúquer Viu i amb l'observatori del Vinalopó, per a escoltar les seues reivindicacions. I, en eixa línia, també aplaudim la proposta que va al proper Consell Nacional de l'Aigua, que garanteix un futur d'aigua suficient, en un projecte de transició cap a la sobirania hídrica del nostre territori, amb la suma de les inversions que haurà de fer l'estat, junt amb les que hem de fer nosaltres i que ja estàvem fent –i que ja estàvem fent– per a garantir aigua per a nosaltres, garantir aigua per al nostre camp, sense cap sobreexplotació.

També, per cert, una inversió que es fa per part de l'estat per a fer la tasca que la Comunitat de Madrid no ha volgut fer quant a depuració d'aigües, perjudicant els nostres agricultors, que tant la necessiten. *(Aplaudiments)* De nou, la Comunitat de Madrid està en falta i el govern de l'estat salta al seu rescat, quan ací es paga el cànon de sanejament i en Madrid ni existeix.

I parlant d'agricultura, ramaderia i pesca, hem de parlar de sobirania alimentària, el dret dels pobles a una alimentació saludable. Com deia, sempre estem en este enfocament de 360 graus. Aliments culturalment apropiats, produïts mitjançant mètodes ecològicament racionals i sostenibles, i en eixa línia està també la Unió Europea. Perquè les aspiracions i necessitats de qui produeix, distribueix i consumeix aliments han d'estar en el centre dels sistemes, però no sotmesos a demandes de mercat i corporacions, sinó sotmesos a la salut pública, la salut de tots i totes: la salut de la nostra terra, del nostre territori i la nostra salut.

No podem entendre la nostra terra, la terra valenciana, sense parlar dels nostres llauradors, dels nostres ramaders i, com no, dels nostres pescadors. Així que la sobirania alimentària el que fa és reconèixer la gent i les comunicats locals com agents centrals de la lluita contra la pobresa i la fam. Perquè, també, quan parlem de sobirania alimentària, estem parlant de garantir eixos aliments de qualitat amb nutrients per a tota la gent, i no per a qui s'ho puga permetre. Que es puguen triar aliments saludables i no en funció de la capacitat econòmica, ni dels coneixements que es tinguen. No han de ser els supermercats els que trien la nostra dieta; hem de ser nosaltres, com a societat, l'hem de garantir, accessible per a tot el món.

En eixa línia, tenim productes de gran qualitat, com tenim la sort de tindre, ací, en esta comunitat autònoma. Hem de posar en valor, i, per això, estos productes..., està en tràmit la llei de qualitat agroalimentària, amb la finalitat d'aconseguir

la sostenibilitat del sistema agroalimentari i augmentar la confiança del consumidor en els nostres propis productes.

Deixar de consumir productes que venen de fora, que qui sap com han estat cultivats, i consumir productes de qualitat, com tenim a la nostra terra, amb productes controlats per la normativa europea. En eixa línia, s'ha encetat este any la campanya per a fomentar el consum de la nostra taronja valenciana i la mandarina valenciana amb sentiment, escoltant també a les entitats del sector agrari.

I, precisament en eixa línia, es vol seguir fomentant el desenvolupament, tan important i reivindicat pel sector, de la llei d'estructures agràries, garantint i incidint en la competitivitat del sector, creant instruments que necessiten per a enfortir la nostra agricultura i ramaderia.

Així, millorar les condicions de treball de les persones agrícoles, modernitzant els sistemes de reg, per exemple; implementant l'ús tan important d'energies renovables, perquè la despesa que s'està fent, precisament, per l'increment del cos de l'electricitat és sagnant; impulsant la formació de cooperatives agroalimentàries, tan important també, i que tan bona tasca fan; impulsant formació, també, dels nostres agricultors i ramaders, creant noves estructures agràries i millorant l'accés a les zones rurals afectades pels incendis.

Una altra de les qüestions fonamentals i de la qual es parla molt, que té gran complexitat, és el relleu generacional. En este sentit, hem resolt una convocatòria per a dirigir als joves agricultors, precisament, per tal que s'incorporen a l'activitat agrària. És una tasca important en què hem d'incidir molt més perquè hem de garantir el relleu generacional en el nostre camp.

I també hem de preparar-nos per a l'entrada en vigor de la nova PAC, a partir de l'1 de gener, i en eixa tasca estem en la conselleria. Una nova PAC en què s'han escoltat moltes de les reivindicacions d'esta terra. Així que, més de seixanta mil persones que es dediquen al camp, moltes d'elles a temps parcial, podran seguir rebent ajudes de la PAC. Rebre l'ajuda bàsica en la renda de la PAC i les ajudes als ecoregiments per a fer pràctiques beneficioses per al medi ambient, en la línia del que he estat comentant. També vindrà acompanyat d'un ample pla de formació fonamental continua i un pla de divulgació per tal que el sector pugua conèixer el contingut d'esta nova PAC, posant en marxa també les ajudes de la PAC al desenvolupament rural, cofinançades per la Generalitat. I les ajudes agroambientals que afecten la sostenibilitat i la supervivència de l'arrossar del parc de l'Albufera com l'agricultura ecològica.

Quant al sector apícola, també estem molt preocupats per este sector, a ningú se li escapa la importància de les abelles per a la salut planetària i per als nostres cultius, i per això tinc preparada una reunió amb el sector per a dissenyar noves mesures adaptades a les seues necessitats. Al mateix temps, també treballem en ajudes a les zones amb limitacions naturals, en concret, tan important també a l'agricultura de muntanya.

I en la PAC també està que la concentració, que qui vulga fer-ho a partir de 2023, al voltant de les organitzacions de productors de fruites i hortalisses, que, este any, en la nova

PAC no tindran sostre pressupostari per als programes operatius que presenten. Aleshores, convidem a incrementar que s'apunten a estes possibilitats.

I quant al sector vitivinícola, també tan important en la nostra comunitat, també hi ha un programa especial en la nova PAC. I el sector de l'oli també rebrà eixe suport especial, tan castigat, per cert, este any, la poca collita que s'ha pogut fer. A més, des del Pla de desenvolupament rural, s'activarà una nova línia d'ajuda a cultius valencians que estan patint greus dificultats per l'efecte de la invasió d'Ucraïna, com són el caqui, el nispro, la cirera i altres fruits.

Però tot açò també es fa sota la investigació, perquè és fonamental i el sector està molt satisfet amb el treball que s'està fent en esta investigació. Així que l'estratègia d'investigació, formació i transferència que s'ha presentat enguany per la conselleria amb l'IVIA, les estacions experimentals i les entitats que col·laboren és una ferramenta base fonamental per a desenvolupar totes estes polítiques agràries. Sent clau la investigació que liderem, precisament, a la nostra comunitat, especialment per a fer front a les plagues que tant patim en el nostre territori, com és el cas de la Xylella, l'HLB i, per suposat, el cotonet. Amb el qual ja estem veient bons resultats quant a la lluita contra el cotonet després de finançar nombroses estratègies agroecològiques com a alternativa sempre a l'ús dels químics, prohibicions que patim a l'àmbit europeu i que ha obligat a buscar noves estratègies que són molt més sostenibles. I estan ja donant els seus fruits, la qual cosa és d'agrair.

També, com deia, des de l'IVIA, es treballa en eixa formació i assessorament tècnic d'experimentació en estes àrees tan necessàries com la ramaderia extensiva, el pasturatge, la producció ecològica, etcètera, etcètera. També són protagonistes de potenciar projectes com els estudis de costos agraris, la pèrdua i malbaratament alimentari tan preocupant, i l'anàlisi d'imatges de monitoratge com a ferramenta per a prendre decisions en el sector agrari.

Així que, estem fent un gran treball d'investigació ajudant el sector en la lluita contra les plagues que, com deia, patim. Igualment, hem de treballar en la posada en marxa de l'agència valenciana d'informació i control agroalimentari, tan important per al compliment de la llei de la cadena alimentària i garantir que els nostres agricultors no venguen mai a un preu inferior al cost de producció, prohibit per eixa llei. Però, òbviament, s'ha de fer l'estudi dels costos de producció i garantir el control en els contractes que es fan. Per això, l'agència valenciana d'informació i control agroalimentari és fonamental que al més prompte possible estiga en marxa, amb uns estatuts i donant el suport a tot el sector, per a acomplir eixa reivindicació tan important i tan òbvia. Perquè l'agricultor no és que treballe debades, no vol treballar debades, vol guanyar diners. I, precisament per això, s'ha de garantir que el preu de venda siga superior als costos de producció.

En la línia de ser referència, com saben, de producció agroalimentària ecològica, celebrarem i consolidarem la fira Terra Eco, un referent, com ja som, de producció ecològica a nivell estatal i europeu, que es vorà en esta fira. Així que, durant dos dies, ens convertirem en el centre del sector ecològic en la Mediterrània, aglutinant tot el sector professional, tecnològic i investigador. També en eixa línia, estem treballant, com he dit abans, en la llei de qualitat agroalimentària.

En definitiva, el que volem és protegir al nostre sector, millorar la gestió, ajudar, impulsar els nostres productes, flexibilitzar i agilitzar, i facilitar, el treball, també, dels consells reguladors de les nostres figures de qualitat diferenciades, denominació d'origen, IGP, ecològics i la marca Comunitat Valenciana. El que estem promovent és un canvi, també, de dieta, perquè la dieta no és una decisió individual, és una decisió social. Fomentant la producció ecològica, que redueix les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i així millorar la salut de tota la població, pel que respirem i pel que mengem. Estalviar en combustibles, menjar més d'ací, de proximitat, del que es cultiva en la nostra terra, que sempre és de qualitat. Apostar per una agricultura i ramaderia més sostenible, més propera. Aconseguir menys degradació del nostre sòl, dels nostres rius, i beneficiant-nos, així, tant de la qualitat dels nostres productes com de viure en un espai més sostenible, més saludable.

En eixe sentit, també, preocupats pels nitrats que hem de reduir, que estan a les nostres aigües. Així que desenvoluparem el segon Pla valencià de transició agroecològica per a millorar la distribució i consumint productes ecològics. Exemples de les seues accions són el 25% del programa de fruites i hortalisses a les escoles i el treball que estem fent per tal que els productes ecològics estiguen en la compra pública mínim en un 15%, mínim, en este decret que obligarà a tindre productes ecològics a escoles, residències, hospitals, tots els espais públics, directament o indirectament, com les universitats per a garantir eixida dels nostres productes ecològics, que molts se'n van, diuen que en un 80%, a l'exportació, que es quede ací i que els puguem gaudir tots nosaltres. I, en eixe sentit, també hem d'ajudar a millorar les estructures de control com el Comitè d'Agricultura Ecològica de la Comunitat Valenciana, amb els quals ja m'he reunit.

I amb tot açò també volem fomentar la presència de la dona al món rural. Convocarem les bases de la primera convocatòria dels Premis d'Emprenedoria de les Dones Rurals de la Comunitat Valenciana, juntament amb més treball de divulgació i promoció que van encaminades, precisament, a promocionar el lideratge de la dona al món rural, tan important. També el programa LEADER, dels més antics de la Unió Europea, que treballa amb les comunitats locals i els diferents actors en la constitució dels GAL, una estratègia de baix cap a dalt en què els mateixos sectors, les persones implicades són les que fan propostes, traurem una nova ordre per a escoltar les reivindicacions d'este sector. I millorarem també les oficines comarcals agràries, les OCA, que fan tan bon treball, i per a les quals ja hem incrementat el personal en més de 108 persones, fent que millore el servei, i continuarem millorant-lo.

Quant a la ramaderia, que pateix en general una crisi agreujada també per la guerra d'Ucraïna, estem treballant en l'aplicació de la nova normativa i ens reunirem també amb les professionals del sector per a escoltar les seues reivindicacions, tant del sector porcí com de l'avicultura, amb els problemes a què s'afronten. I quant a la sanitat animal, hem de dir que tenim un estatus sanitari ramader bo, però sempre som conscients de la possibilitat que arriben plagues i malalties, i per això estem preparats per al que puga passar.

Òbviament, quant a la pesca, què hem de dir de la nostra Mediterrània? Que apostem per eixa pesca sostenible que

garantisca un futur per a la nostra mar, un futur per al sector, per a les famílies que s'hi dediquen, per esta tradició cultural que forma part de les nostres vides també. Com deia Fuster, la mar Mediterrània és aquella que es reinicia cada dia. I els pescadors també ixen cada dia a treballar a la nostra mar. I per això volem protegir-los, volem una pesca sostenible, basada en les arts de pesca tradicional i respectuosa amb el nostre medi ambient i marí, que no pose en perill la supervivència de la nostra mar. Per això també es va aprovar el decret de protecció de la posidònia, refugi per als animals marins, que redueix el CO₂ i protegeix les nostres platges dels temporals marins, evitant la seua erosió, no com projectes del port, d'ampliació. Així que, també, per això, financem les parades biològiques establides per la Unió Europea i compensem els problemes que han tingut derivats de la invasió russa d'Ucraïna, una altra vegada. Però hem de continuar avançant i sabem la importància, en este sentit, de la investigació, i per això volem actualitzar i tindre més reserves marines a la nostra mar Mediterrània. I en això ja estem treballant per a incrementar els espais de protecció, que són la millor manera de garantir que hi haja peixos en el futur. També hem d'apostar per la creació d'un centre d'investigació oceanogràfica en la nostra comunitat que ens permeta dissenyar mesures efectives per a la conservació del mar Mediterrani. I sempre fent-ho amb el sector, perquè és molt important la trobada entre el sector afectat, la investigació i l'administració pública. En este sentit, també ens toca gestionar el fons europeu marítim de pesca i aqüicultura.

En definitiva, sent l'alimentació massa important per a la societat, l'aire que respirem, la nostra salut no la podem deixar en mans dels mercats, d'operadors que volen fer diners i ja està. És la nostra responsabilitat, és la meua i és la de tots nosaltres. I espere que ens trobem de manera positiva i constructiva en este treball.

Moltes gràcies. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Moltes gràcies, consellera.

Encetem les intervencions dels grups parlamentaris sobre la intervenció que acabem d'escoltar.

En primer lloc, en nom del Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana, té la paraula l'il·lustre diputat José Luis Aguirre.

Quan vosté vullga, senyoria.

El senyor Aguirre Larrauri:

Muchas gracias, señor presidente.

Gracias, señora Navarro.

En primer lugar, en nombre del Grupo Parlamentario Vox en la Comunidad Valenciana, pretendía felicitarle por su nombramiento y deseárselo una venturosa gestión al frente de la *conselleria*. A cuyo fin trataremos de colaborar, como ya le

dije, en la defensa de los agricultores, ganaderos y del medio rural en general. Pero ya en la primera intervención, en el primer pleno en el que coincidimos, comenzó su intervención insultándonos, insultando, concretamente, a este diputado y a los electores que nos representan, lo cual nos pone difíciles las cosas. Aun así, le demostraremos que desde el sentido común somos siempre constructivos y buscamos lo mejor para todos.

Estamos de acuerdo que el sector agrario es clave en el tejido de la Comunidad Valenciana y necesita un fuerte y constante impulso, además de una estrategia clara con medidas específicas y un respaldo presupuestario que evite que todo quede en bonitas palabras. La ley estrella de la anterior legislatura autonómica fue la ley de estructuras agrarias de la Comunidad Valenciana, es una ley que parece necesaria, pero que fue publicada en marzo de 2019, justo antes de las elecciones sorpresa convocadas por su socio, el señor Puig. Después de cuatro años para redactar y aprobar una ley, en su redacción actual vemos que tiene determinadas carencias, como una de los más importantes, que ya se lo dijimos a su antecesora, que es la determinación de la unidad mínima de cultivo por municipio y comarca. Está por predeterminedar reglamentariamente, y nos vuelve a remitir a la ley de modernización de estructuras del año 1995.

Señora Navarro, le voy a aclarar cuándo estará todo el desarrollo reglamentario de dicha ley, o si van a seguir de prisa y corriendo, enviando trocitos reglamentarios de desarrollo en función de las sorpresas que le esperan con sus nuevos socios.

Señora Navarro, habla además de transición ecológica, energética, eficiencia, sostenibilidad, bla-bla-bla, pero cuando va y redactan una ley de estructuras y hablan acerca del aprovechamiento de la biomasa solo se refieren a la biomasa generada por cultivos agrícolas, cuando el verdadero problema es la biomasa acumulada en nuestros bosques, como bien sabe. Esto, sí, se lo dije también a su antecesora hace tres años.

Ya se han cumplido todos los plazos de esta ley, deberíamos analizar cuál ha sido el resultado de su aplicación en este tiempo y los objetivos conseguidos.

Las obras o proyectos desarrollados en bosques para el control de la biomasa forestal deben tener rango de obras de interés general desde el punto de vista energético con todo lo que ello conlleva, pero, previamente, los bosques deben estar todos, públicos y privados, con sus correspondientes planes de gestión y mejora forestal o proyecto de ordenación de montes. Si de verdad lo consigue, le aplaudiremos, no tenga duda. Solo así, sabiendo que se puede extraer de nuestros bosques con un horizonte de unos diez años, se puede garantizar la seguridad jurídica por parte de nuevas empresas de trabajos forestales, empresas de desarrollo de bioenergía suministradas con biomasa, y, sobre todo, el empleo rural asociado.

Desde el punto de vista de Vox ha de ser una prioridad la aprobación de las directrices de ordenación de montes de la Comunidad Valenciana, y un plan autonómico dotado de presupuestos para que no haya ningún monte sin su plan de gestión.

Señora Navarro, la política de gestión forestal y la de prevención de incendios han de ir íntimamente ligadas. Todo se está basando en el panfleto, pósteres, camisetas, pegatinas... Igual que en la conservación de espacios naturales, los incendios son la consecuencia de la nula gestión. Ha de ser una prioridad el mantenimiento del monte, de acuerdo con los usos y costumbres tradicionales de agricultores, ganaderos y cazadores que, como nadie, saben mantenerlos limpios, sacar provecho y vivir del entorno forestal, manteniendo el equilibrio necesario y evitando la acumulación de material combustible en los mismos.

Por otra parte, sus agentes medioambientales se quejan día a día de la escasa dotación de medios por parte del subsecretario de su *conselleria*. Hemos de recordar que la catalogación de espacios protegidos bajo la denominación de parque natural fue en su mayoría una cacicada del *exconseller* Blasco. Blasco puso por objetivo declarar 20 parques naturales y todos los parajes naturales municipales que quisieron los ayuntamientos para compensar el boom del ladrillo; ahora, tenemos casi la mitad de la superficie del territorio de la Comunidad Valenciana con alguna figura de protección. Es necesario gestionar y, sobre todo, invertir con participación y beneficio activo por parte de quienes han sufrido esa declaración.

Desde Vox proponemos una auditoría de resultados sobre la declaración de cada uno de los parques naturales, para comprobar el grado de inversiones y las desviaciones entre lo prometido y lo realmente ejecutado.

¿Usted se arriesgaría a hacer una encuesta a los habitantes del mundo rural de cada uno de los parques naturales para darles voz y que se pronunciaran sobre el grado de satisfacción que conlleva la declaración en cada caso de zona protegida? Desde Vox pensamos que es necesario escuchar antes a las personas afectadas. Tiene usted la oportunidad ahora de escuchar, antes de que continúen las tramitaciones y aprobaciones de las normas de gestión de las ZEC.

No debería aprobarse ninguna norma de gestión de ningún espacio protegido sin la conformidad de los habitantes de cada uno de los términos municipales afectados. Y esta es una medida para evitar el creciente talibánismo medioambiental ejercido desde la *conselleria* de los verdes, y estamos llegando al absurdo en el que hasta para cambiar las tejas de una alquería por unas goteras hay que pedir permiso a la *conselleria*, no vaya a ser que hayan visto algún cernícalo sobrevolando. Y hasta ese punto llegamos. Este es el día en que la *conselleria* de los verdes..., inseguridad jurídica, talibánismo, y sometimiento.

¡Cuántos problemas en el Parque Natural de la Albufera! Pero si la *consellera* o el alcalde de Valencia no saben gestionar el agua de la Albufera, como le indicó la Fiscalía de Medio Ambiente en su día, deberían dejar trabajar tranquilos y escuchar a los arroceros de Valencia. Los arroceros son los primeros que quieren un medio ambiente sano, unas aguas claras y saneadas y que no provoquen botulismo, sencillamente porque los arroceros viven del campo, de su sudor y esfuerzo, mientras que el resto, al parecer, viven de vender camisetas y de la subvención, y esto es intolerable. (*Aplaudiments*)

En Vox pensamos que uno de los problemas del despojamiento rural es precisamente que solo es visitado por los

políticos del Consell los fines de semana que deciden organizar alguna de sus reuniones botánicas. ¿Las recuerda? Claro, que todavía a usted no la habrán invitado.

Consideramos desde Vox que un análisis de inversiones interior-costa es totalmente necesario para garantizar un equilibrio territorial justo y poner en marcha con carácter preferente todos aquellos proyectos de desarrollo en zonas de interior; en particular, un plan de aprovechamiento de energías renovables para el mundo rural, y no dejar a los municipios únicamente las subvenciones compensatorias de los que han tenido la suerte o desgracia de tener un parque eólico en su término. En este caso, la gestión forestal sostenible, la caza, la pesca, la agricultura de secano, los campos y la ganadería, como puntos estratégicos de control en los incendios forestales, y el aprovechamiento de restos de biomasa agrícola y forestal pendientes de desarrollo, también, en la ley de estructuras, son medidas a tener muy en cuenta.

Por otra parte, el fomento del turismo rural a través de la conservación, restauración y puesta en valor del patrimonio artístico, cultural y arqueológico de la Comunidad Valenciana, junto con medidas de integración paisajística; para ello, el entorno del paisaje ha de estar sano y cuidado. Promover un plan de acondicionamiento energético y urbanístico de las zonas de interior de manera que se facilite y sea más atractiva la vida en el campo, un ejemplo de ello es el acceso de calidad a internet en las zonas rurales, motivado por un incentivo fiscal, por ejemplo, a las empresas de telecomunicaciones.

Pero, desde Vox pedimos que la implantación de esas medidas no requiera de nuevos chiringuitos ni agencias. Tanto en la administración como en la empresa privada hay gente lo suficientemente preparada para impulsar estos proyectos.

Y entrando ya de lleno en materia agrícola, en Vox consideramos que es imprescindible reforzar la inspección de sanidad vegetal. La amenaza de nuevas plagas y enfermedades es un hecho real, y especialmente derivado de los acuerdos comerciales con terceros países, a través de los que se ha permitido la introducción de cítricos de países africanos y sudamericanos. Ya que el Consell con la boca pequeña, como siempre, parece protestar, pero sin tomar ninguna medida al respecto, Vox propone que dentro de nuestra competencia autonómica incrementemos la inspección en almacenes y lugares de depósito de estas mercancías, hasta que por parte de las autoridades estatales se impida la descarga de fruta extranjera cuando se dispone de fruta suficiente en nuestra tierra.

Sí, señora Navarro, se consiguió un aparente éxito con el tratamiento en frío para la naranja proveniente de Sudáfrica, pero, luego ha resultado ser el puerto de Rotterdam un coladero y no se ha exigido su cumplimiento con la necesaria rigurosidad; además, no es suficiente. El tratamiento en frío debe exigirse para todo cítrico, toda plaga, y todo país tercero de procedencia.

Sí, señora Navarro, a pesar de que hoy la mayoría de los representantes políticos se rebelan ante las importaciones masivas de cítricos procedentes de terceros países, un vistazo a la hemeroteca muestra como no siempre se han mantenido firmes en la defensa de nuestra citricultura. Los

acuerdos con terceros países benefician significativamente a sectores económicos de otros países comunitarios y, por el contrario, perjudican notablemente al sector primario español hasta el extremo de quitar el sustento a miles de familias que viven de la agricultura. Los gobiernos dictan acuerdos comerciales a sabiendas de que así se está llevando al sector primario a la ruina económica; nuestros agricultores y ganaderos no pueden competir con sueldos de miseria.

Señor Navarro, desde Vox proponemos que se debe considerar a la citricultura como un sector sensible y volver a defender comercialmente a su población en los acuerdos comerciales con países no europeos. Recuperemos el principio de preferencia comunitario contemplado en la PAC, del acuerdo fundacional, y de la Comunidad Europea en Roma. Le puedo asegurar que los eurodiputados de Vox no van a ser hipócritas con el sector cítrico valenciano y les apoyarán también.

Además, Vox considera que se debe reorientar la actividad investigadora del IVIA a la detección prematura y desarrollo de métodos de control para que, en caso de aparecer una plaga foránea, como ya nos ha ocurrido, el agricultor tenga prevista una solución técnica.

(Ocupa la presidència la vicepresidenta primera de les Corts Valencianes, senyora María José Salvador Rubert)

La senyora vicepresidenta primera:

Vaja finalitzant, senyoria.

El senyor Aguirre Larrauri:

Ciencia, técnica, investigación agraria y conocimiento del campo han de ir de la mano, y todo ello los servicios de desarrollo y transferencia de conocimiento en materia agraria, ganadera y forestal han de ser potenciados. Y ya termino, señora presidenta.

Señora Navarro, la gente del campo nos transmite que la agricultura valenciana no quiere limosnas de nadie, tan solo pide que se le trate dignamente y se defiendan, por tanto, sus intereses. Y desde Vox así lo haremos.

Muchas gracias. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Els recorde, senyories, que solem ser flexibles en estes però tenim un ple llarguíssim avui, i, per tant, igual que el dilluns, anem, per part de la mesa, a ser estrictes en els usos del temps.

Té la paraula l'il·lustre diputat Emigdio Tormo, en representació del Grup Parlamentari Ciudadanos, per deu minuts.

Quan vullga, senyoria.

El senyor Tormo Moratalla:

Gracias, señora presidenta.

Muy honorable..., honorable *consellera*, lo de «muy» es para el presidente.

Muy buenos días.

Decía Enrique Barón, entonces ministro socialista del Gobierno de España y después presidente del Parlamento Europeo, aquel que se llamaba a sí mismo «bien del estado», que ya en 1990 había que dignificar los salarios de los agricultores para que su trabajo fuera cada día más una actividad profesional y no una maldición. De eso hace treinta y dos años.

Yo me temo, señora *consellera*, que el trabajo de los agricultores y ganaderos, y hombres y mujeres de la mar, sigue siendo una maldición, y es algo que ustedes en los últimos siete años no han conseguido mejorar ni un ápice. La situación es peor, objetivamente peor, cualquiera que tenga ojos en la cara le dirá que es peor que hace siete años.

En la *conselleria* que usted ha heredado, y que no es precisamente una bicoca, y por lo cual yo le alabo también el valor que ha tenido, llevan gestionando cada día que pasa de mal en peor. Prácticamente, como le digo, nada ha ido mejor. Nosotros entendimos que heredaban una situación mala, dramática, y reconocimos públicamente que tenía una situación extremadamente complicada, y también reconocimos, y usted lo recordará porque estaba aquí, que habían puesto al frente a la *conselleria* a una persona que era técnica, que conocía profundamente los problemas de la *conselleria* que le había tocado en suerte, y con un segundo escalón también competente, que escuchaba y que aumentó el presupuesto, también es verdad que disminuir el presupuesto era difícil, era un pozo donde era difícil ir más para abajo; pero, el presidente de la Generalitat decidió, con el cambio de legislatura, cambiar, prácticamente solo cambió dos, si no recuerdo mal, a la única *consellera* que era manifiestamente, técnicamente competente. Claro, y llegó el desastre, nombró a una *consellera* que era, pues, probablemente, una buena diputada, yo no diría que no, pero como gestora era un verdadero desastre. Mantenía el segundo escalón formado, pero pronto se peleó también con el segundo escalón formado, y empezaron las deserciones o las invitaciones a marcharse hartos de incapacidad y de incompetencia, y de malas formas, y nula gestión.

También se pelearon con los sindicatos, organizaciones de todo tipo y condición, y con los empresarios. ¡Oiga!, que ya tiene mérito pelearse ¡con todo el mundo!, ni siquiera les recibieron en la *conselleria*. Hasta el mismo ministro del Gobierno de España, progresista como ustedes, según dicen, la llamó de incompetente para arriba, y ella a él, en una situación absolutamente pasmosa.

Nuestro grupo parlamentario, Ciudadanos, denunciábamos horrorizados la situación, el declive de su departamento, su *conselleria* porque ahora es suya. Estaba adquiriendo la situación un tinte que no se solucionaba como antes, como era vestir camisetas y montar pollos en el hemiciclo, había que dar trigo, sobre todo dar trigo, y no predicar nada más, pero no.

Ante las reiteradas denuncias de todo el sector, de todo el sector, no solo de este grupo parlamentario, las peticiones de dimisión, de este que le habla, van ustedes y las liquidan en el sentido político del término, claro, pero ninguna de las causas que nosotros denunciábamos fue la causa sino fueron las rencillas, los enfrentamientos, las *vendettas*, esas tan progresistas que a ustedes les gustan tanto.

Y aquí nos encontramos con una nueva *consellera*, usted, que no tiene ni la más remota idea de lo que está hablando, de lo que está tratando y, además, que lo admite, y es una cosa absolutamente que le honra, pero que al resto de la humanidad, incluido al que le habla, le horroriza. Tener al frente del barco a quien no sabe navegar es, cuando menos, sorprendente.

Y usted ha cambiado hace poco el segundo escalón de su *conselleria*, lo he remodelado, espero que haya aceptado con el cambio, pero la situación de la agricultura, la ganadería y la pesca es tan mala, tan sumamente mala que deberían poner no solo a una presunta buena gestora, fíjese lo de presunción, usted es letrada, sino que fuera demostrable que fuera una gran gestora. Usted hablaba antes de su paso por la secretaría autonómica de sanidad, y yo no recuerdo ninguno de los grandes hitos de la sanidad valenciana como atribuible a su gestión, pero, bueno, vamos a pensar que así puede ser.

Ninguna de mis intervenciones ni la de mi compañero, el señor Del Pozo, han ido más allá de ajustarse a las peticiones del sector, a las exigencias de hombres y mujeres de la agricultura valenciana, de la ganadería y la pesca. En cada ocasión que hemos tenido de denunciar, ha sido siempre como altavoz, como portavoz de los hombres y mujeres del campo valenciano que estaban absolutamente desolados ante una gestión que no era tal gestión, era la incapacidad en estado puro.

Y usted ha relatado una serie de puntos muy bien preparados por su equipo, sin duda ninguna, pero yo la estaba escuchando y estaba escuchando a la anterior *consellera*. Era todo un brindis al sol, era todo un «todo el mundo es bueno», era todo un «de aquí adelante todo a funcionar infinitamente mejor», pero no es así. Podían haber cambiado su puesto, su persona, por la anterior *consellera*, y hubiera dicho el mismo, exactamente el mismo discurso que usted ha expuesto aquí, porque ninguno de los problemas que la *consellera* ha desarrollado, la anterior *consellera*, durante estos tres años, se ha solucionado, y usted ha dicho exactamente lo mismo, los mismos lugares (*ininteligible*) ...

Falta de agua. Siete años enteros, casi dos legislaturas, y ustedes están todavía con los mismos problemas, corregidos y aumentados porque la sequía ha perseverado, que tenemos hace siete años.

Nosotros insistimos en obras y soluciones de todo tipo y condición. Una vez más, trasladamos lo que decían los expertos para el control y almacenamiento de esa misma agua, cuando se derrama de forma incontenida con las DANA, con tormentas, con situaciones absolutamente..., bueno, ustedes responden con planes renacidos, planes renacidos que no se ejecutan, que se anuncian a bombo y platillo, con planes de obras hidráulicas, que se lo digo yo aquí, por si usted no lo sabe, del año 1985, del gobierno del

señor González, que todavía no se han ejecutado, pásmese, del año 1985. Donde las inversiones prometidas nunca ven la luz más que en parte ínfima, donde se escudan en los incumplimientos de otras administraciones, de otros candidatos que quieren ser, que no quieren ser, y venga, y tú más. Y así hasta la próxima desgracia.

Le avisamos en su momento de otros dramas en ciernes, no porque fuéramos más listos, sino porque no había más que mirar un mapa y constatar cómo se trasladaban las plagas: la *xylella*, el *cotonet*, el *greening*, que ya estaban haciendo estragos en otras comunidades autónomas hacia el este y en otros países también hacia el este, en Italia concretamente. Y ustedes organizaron conferencias, contrataron a algunos pocos técnicos más, crearon bichos para luchar contra los bichos que han dado resultado perfectamente definido, es decir, escaso.

El campo. Con unos hombres y mujeres con una media de edad de sesenta y tres años. Oiga, a los sesenta y tres uno está pendiente de jubilarse. Bueno, con usted y los progresistas cada vez más tarde, ya estamos por sesenta y siete. Pero, bueno, uno está pensando en quitarse de en medio para dejar paso a la siguiente generación, que sea la que saque las castañas del fuego a aquellos que están a punto de jubilarse. Bueno, la media de edad de la agricultura son sesenta y tres años. Como diría mi amigo Llopis, *per l'amor de Déu*, si es que eso es para echarse a temblar.

Mire, en otros países, como en Francia, Alemania, Holanda y Bélgica, los pequeños empresarios del campo se hacen ricos. Hacerse rico está bien, oiga, siempre y cuando esa riqueza se comparta, se generen puestos de trabajo, miles, se comercialicen productos de altísima calidad y un gran valor añadido, y con esos impuestos que pagan esas personas que se hacen ricos y generan miles de puestos de trabajo se pagan hospitales, se pagan escuelas, se paga atención social.

Fauna salvaje. Oiga, se pelean ustedes con los cazadores, inmediatamente después de pelearse con los cazadores le piden ayuda a los cazadores para contener los jabalíes, los arruís, todo este tipo de bichos que van por el monte alegremente, no solo contagian enfermedades a los animales domésticos, sino que además se comen los tubos de riego, provocan accidentes de tráfico, etcétera, etcétera. Primero, los insultan y después les piden ayuda.

Pérdida de competitividad. Elecciones en el campo. El *president* –iba a decir el *president*, ya no está, se ha marchado– el otro día pedir perdón porque no se habían producido elecciones en el campo en siete años. Son ustedes, si no hace falta que se lo diga yo.

Abandono de tierras, 165.000 hectáreas de tierra abandonada en los últimos años. Y ustedes, ustedes, señora *consellera*, han dejado morir al campo. Esa es su gran responsabilidad. A pesar de presupuestar cada año más dinero, sin duda, pero también han ejecutado menos partes de ese presupuesto cada año, de mal en peor. El problema del político, del mal político, es que genera expectativas, genera esperanza y luego matan esa esperanza. Ustedes son expertos en matar la esperanza. Han dejado ustedes el campo sin atención médica de calidad, sin escuelas, sin carreteras en condiciones, sin internet. Han dejado ustedes un campo sin facilidades para construir viviendas para la nueva generación.

Han dejado ustedes un campo con un gasoil y una electricidad a un precio disparatado. «La culpa es de Putin». Oiga, es que esto ya empezó antes Putin. La culpa es del lucero del alba, pues seguramente será la culpa del lucero del alba. Pero ustedes son gestores o al menos se supone que son gestores.

Decía el otro día, hace un rato, el representante de Vox que ni siquiera aciertan cuando aciertan, que es con la ley de estructuras agrarias. Él se refería a la ley de estructuras agrarias, la frase primera es mía.

El informe del Consejo Jurídico Consultivo es demoledor. Habla que al modificar la Ley de estructuras agrarias sus continuas modificaciones producen inseguridad jurídica, falta de criterio, conceptos jurídicos indeterminados y ambigüedad, y hay informes de cargos de su gobierno que son contradictorios, que se tiran piedras a su propio tejado.

Pesca. Mire, la pesca es el sector que siempre está constantemente maltratado, marcado por una regulación europea. Ustedes van siempre detrás de la regulación europea, pero nunca hacen nada original dentro de la legislación europea que le pueda permitir una mejora de la calidad de vida de los hombres y mujeres del mar, que tienen una de las vidas más complicadas y más duras que pueda haber en el sector productivo de un país.

Señora *consellera*, hay una larguísima lista de errores y de mala gestión que ustedes han cometido, tan larga que resulta ofensivo para los hombres y mujeres del campo que pagan sus impuestos y esperan algo más de quién le gobierna. Pero hay algo que resulta especialmente insultante: prometer y no hacer, prever el gasto y no ejecutarlo y, sobre todo, como le decía antes, dar esperanza y arrebatársela, y ustedes son expertos, maestros en dar esperanza y luego arrebatársela.

Gracias, señora presidenta. (*Aplaudiments*)

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Té la paraula l'il·lustre diputat Miguel Barrachina, en representació del Grup Parlamentari Popular.

Quan vullga, senyoria.

El senyor Barrachina Ros:

Gracias, señora presidenta.

Bienvenida de nuevo, señora *consellera*.

Su discurso podía haberse dado aquí o en cualquier lugar del mundo: vaguedades, generalidades, pero, claro, justo en la tierra en la cual se están desguazando más de cien barcos de nuestra flota artesanal, que batimos récord europeo en abandono de tierras, que batimos récord nacional en envejecimiento de nuestra población agraria, que nuestras granjas

se marchan a comunidades autónomas vecinas por el exceso de burocracia, claro, aquí ese discurso no sirve.

Ha llegado a decir, señora *consellera*, que cada gota de agua cuenta. ¿Sabe qué bonito es eso? Cada gota de agua cuenta. Es que estamos todos de acuerdo. Cada gota de agua cuenta. Y se le ha olvidado decir que el recorte del trasvase a la provincia de Alicante, cada gota de agua cuenta, supone 82.000 millones de litros de agua menos cada año, 82.000 millones de litros de agua menos a la provincia de Alicante. ¿Y para usted cada gota de agua cuenta? ¿Esto es una broma, no? (*Aplaudiments*) ¿Esto es una broma, no?

Pero, claro, es que ustedes están felices porque Sánchez nos ha recortado solo el 17% del trasvase, están felices, están contentos. Han llamado a los regantes ustedes que por qué no salían a apoyarles más. Claro, en fin, esto es una tragedia. Sin agua no hay agricultura, sin agua hay desierto. Dejar perder el agua es una barbaridad tan grande que lo pagaremos, lo estamos pagando con desempleo.

Mire, 82.000 millones de litros han recortado esta semana, pero es que desde que llegaron, en contra de las recomendaciones técnicas, el agua trasvasada se ha reducido en la provincia de Alicante y por el trasvase Tajo-Segura en, se lo digo como cada gota de agua a cuenta, en 147.000 millones de litros. Repito, cuatro años de recortes y de deuda hídrica del socialismo con la provincia de Alicante y con la Comunidad Valenciana, repito: 147.000 millones de litros de agua menos, por debajo de lo pactado unánimemente.

Y, oiga, es que ustedes han llegado para recortar. Pero esto no es algo aleatorio, es decir, esto es un objetivo. Pedro Sánchez quiere poner fin a los trasvases y lo están cumpliendo, lo están cumpliendo. Ahora, claro, para contarle bien, la culpa es de Madrid, es de Ayuso. Es decir, se pactó en cinco comunidades autónomas en 2003 por unanimidad con el ministerio y la culpa es de Ayuso. Y cuenta usted el mantra ese que dicen de que Madrid no recupera agua. Oiga, esto es una broma, o sea, Madrid para uso urbano, no es que depure, es que regenera, que es un tratamiento adicional superior a los que se dan aquí, 17 hectómetros cúbicos anuales. Dedicar más al entorno urbano agua regenerada y depurada que nosotros. Por tanto, lo de culpar a Isabel Díaz Ayuso, a Madrid, a los madrileños, en esa *madrileñofobia* que los nacionalistas de Compromís exhiben constantemente, es una, permítame, en fin, iba a decir una falta de rigor.

La senyora vicepresidenta primera:

Senyories, silenci i respecten a l'orador en l'ús de la paraula, per favor.

El senyor Barrachina Ros:

Es una falta de rigor extraordinario, una falta de rigor extraordinario.

Asuma su responsabilidad. Y si de verdad se cree los eslóganes múltiples que ha dicho aquí de cada gota de agua

cuenta, cuando los suyos, Compromís, Podemos y el PSOE nos dejan sin agua, levante la voz, ha estado aquí, tiene 55 minutos, le quedan 18, no va a decir ni *mu*, usted se calla. Cada gota de agua cuenta, si la quitase el PP, pero como el PP la dio y ustedes la quitan, los millones de litros le dejan absolutamente indiferente. (*Aplaudiments*)

Ésta es una foto de hace siete años, todos los presidentes autonómicos, unanimidad, han venido a quebrar los acuerdos históricos del agua y a dejarnos sin agua. ¿Y usted qué ha hecho hoy aquí? Guardar cómplice silencio.

¿Comparte usted la opinión de las ministras que califican de barbaridad el trasvase, como dijo Teresa Ribera, o que es antinatural, como dijo Isabel Rodríguez, su portavoz? ¿Lo comparten? Pues, si cada gota de agua cuenta, aprovechémosla, como hace el resto del mundo, excepto nosotros.

Entonces, le hago una pregunta, que se la hice la última vez que compareció aquí y no me lo dijo. Si ustedes van a ceder, cuando nos recortan, ya se ha producido, ya se ha perpetrado, el 17% del agua para el futuro, si no van a pedir la deuda hídrica, 190 millones de menos que tienen los agricultores alicantinos por el recorte en estos cuatro años, si eso no lo va a hacer, los 10 millones que presuntamente han ido para financiar la campaña electoral de los socialistas y que se sacó, como usted bien sabe, del trasvase, de la canalización entre el Júcar-Vinalopó ¿van a seguir pidiéndoselo a los agricultores? Si los agricultores de Alicante van a tener que pagar los 10 millones de euros que presuntamente, según investiga el Juzgado número 13 de Valencia, se ha dedicado a financiar presuntas campañas electorales del Partido Socialista. Dígame si sí, mire si es fácil, o no. Oiga, yo voy a hacer como piden los regantes, que el dinero que se fue para aquellos señores, de los 200 millones que costó la obra, no lo vamos a amortizar nosotros, que lo devuelvan ellos. O no, no, yo quiero que sí que sea así. (*Aplaudiments*)

Me consta que ustedes dirán que esto es el pasado, que no... El tesorero del PSOE, el señor Pepe Cataluña, ocultaba pagos en B por adjudicaciones. Las mordidas del trasvase Júcar-Vinalopó, es decir, el dinero de nuestros agricultores dedicado a financiar campañas socialistas. Pepe Cataluña, que dirá que es un desconocido, pero, ya se lo enseñé y como no me respondió, me obliga a volver a sacárselo. Pepe Cataluña es éste, es éste de aquí, el otro es Ximo Puig, el hermano del imputado Francis Puig por 1,2 millones de euros, según la Guardia Civil que de forma irregular se ha entregado. (*Aplaudiments*) Por tanto, si su política de agua es esa, donde la única utilidad ha sido dopar electoralmente a los socialistas, que venga Dios y lo vea, esto es espectacular.

Ha citado usted la Ley de estructuras agrarias. Es que en esta misma tribuna el hermano del imputado Francis Puig dijo que con esa Ley de estructuras agrarias hace cuatro años, él lo dijo hace cinco años, se iban a crear 50.000 hectáreas nuevas de regadío, 50.000. ¿Sabe cuántas se han creado? Usted sí que lo sabe, pero no lo dirá. No es que no se haya creado ninguna, es que se están destruyendo, 50.000. Claro, ustedes vienen aquí a lanzar eslóganes, cada gota de agua cuenta, para los que se lo llevaron, para ellos sí. (*Aplaudiments*) Cada gota de agua cuenta, cada gota de agua cuenta.

Y en ese récord europeo de abandono de tierras, yo le pregunto: ¿van a hacer algo? Es decir, lo de las 50.000 hectáreas será una broma. ¿Y lo de los 15 millones de árboles que iba a plantar? Se han quemado más en mi comarca, solo en mi comarca se han quemado más con ustedes, con esa catastrófica política de gestión forestal, como ha denunciado allí mismo ya hace varios años mi compañera Elisa, justo en los lugares que se quemaron. Oiga, aterrice. Cada gota de agua cuenta.

Y luego, soberanía energética. ¿Hay alguien que no esté de acuerdo con la soberanía energética? Soberanía energética. Petróleo la Comunidad Valenciana no tiene; carbón no tenemos; gas teníamos, pero la pifió Pedro Sánchez con Argelia entregándole a los saharauis a Marruecos y nos llega carísimo y con cuentagotas. Ni petróleo, ni carbón ni gas. La central nuclear de Cofrentes la cerramos en ocho años. Y lo único que tenemos, usted que pide soberanía energética, lo único que tenemos, que son las renovables, ustedes, Compromís, Compromís es usted, Compromís y Podemos bloquean el modelo energético de Ximo Puig. Por cierto, el modelo energético de Ximo Puig es conseguir un 4% más de energías renovables en siete años y la vecina Aragón, por ejemplo, un 90% más.

Oiga, y los trámites que en su *conselleria* durante tres años; en Murcia lo hacen en dos meses. Claro, si lo de la soberanía energética es no tener petróleo, no tener carbón, cerrar las centrales nucleares, encarecer el gasto, y lo único que tenemos, lo único, en abundancia, que es sol en la costa y aire en el interior, ustedes, con su burocracia, van a arruinar, el día 24 de enero, 6.000 millones de euros que vamos a perder, 400 proyectos de energías renovables, porque ustedes están en una pelea constante.

La senyora vicepresidenta primera:

Senyoria, li pregue que finalitze.

El señor Barrachina Ros:

Concluyo, presidenta

¿Por qué no se ponen ustedes de acuerdo en las renovables, en la ampliación del puerto, en la ampliación del baipás, en el requisito lingüístico, en tantas y tantas otras cosas que le permitiría...

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

El señor Barrachina Ros:

...contar algo en positivo y no venir a hablar de generalidades, de que cada gota de agua cuenta, de que usted está...

La senyora vicepresidenta primera:

Senyor Barrachina.

El señor Barrachina Ros:

...por la soberanía energética y, al final, seguir condenando a agricultores y ganaderos...

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

El señor Barrachina Ros:

...a que padezcan la crisis más intensa de su historia.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

La senyora vicepresidenta primera:

Té la paraula la il·lustre diputada Beatriu Gascó, en representació del Grup Parlamentari Unides Podem.

Quan vullga, senyoria.

La senyora Gascó Verdier:

Bon dia, senyories.

Bon dia, senyora consellera. Gràcies per la seua compareixença.

A mi no em sembla que ha parlat de generalitats. De fet, ha posat... Per a tindre davant de vosté sis mesos, ha posat prou clares les seues prioritats i una d'elles és continuar la tasca en la qual ha estat treballant, que era treballar en la relació entre la salut i l'agricultura i el medi ambient. A mi, sols això, si aconseguix algun èxit en eixe objectiu, em sembla que eixos sis mesos hauran valgut més que la pena. Perquè el gran problema que tenim és, precisament, un medi ambient totalment abandonat durant molt de temps i que està costant molt recuperar i que costa la salut de moltes persones, no sols la qualitat de l'aire, sinó també la qualitat de les aigües. I, per una altra banda, un sistema agroalimentari que és el millor en la producció, però, després, es va perdent en el que és la gran distribució i la posada en valor se suposa.

Jo crec que la comissió d'estudi del sector cítricol, en què vàrem participar unes quantes diputades i diputats d'esta cambra i vàrem tindre la sort d'escoltar l'anàlisi, per part de les persones expertes, de la situació del sector agrari, és un molt bon exemple, el sector cítricol, del que està passant en el sector agrari i en el sector primari en general perquè,

per una banda, jo crec que ha quedat prou palés, prou clar, que el sector està demanant l'execució de les mesures contemplades en la llei d'estructures agràries, vosté ho ha dit. I jo, personalment, reivindicque diverses de les mesures, però en concret una, que està lligada a eixe canvi de mentalitat del qual ens varen parlar catedràtics, com Álvarez Coque. Un canvi de mentalitat necessari per a poder dur a terme, per exemple, les iniciatives, com ens deia Graciela, les iniciatives de gestió comú de terres –que eres la mare i per això t'ho pregunte–. Necessitem un canvi de mentalitat, perquè hi ha un arrelament a la terra. I com es fa això? Amb agents dinamitzadors, que estan previstos en la llei. I això crec que encara en estos sis mesos algun projecte pilot es podria engegar en les tres províncies, per exemple, un per província, per a tractar d'aconseguir veure canvis, perquè això necessita temps, és claríssim que eixe tipus d'iniciativa necessita temps.

Per altra banda, en la comissió es parlava també de la necessitat de diferenciar el nostre producte i que l'agricultura ecològica podia ser una eina fonamental en eixa diferenciació en un mercat global en el qual hem de competir amb els països del sud i l'agricultura ecològica, precisament, ens pot ajudar a diferenciar-nos, a banda, evidentment, de ser un model productiu que és molt més saludable per a les persones consumidores, per a les productores que no han d'utilitzar productes nocius per a la seua salut i per al planeta.

Una interprofessional forta. Ahí la conselleria pot jugar un paper en la intermediació entre els actors que estan en Intercitrus i que, fins ara, han permés que esta interprofessional no sols estiga pràcticament morta –hi ha alguna persona empleada, però poc més–, sinó que estem perdent l'oportunitat d'aconseguir molts milions de promoció dels nostres cítrics a Europa, gràcies als fons europeus i que, sense una interprofessional forta, això no podem fer. La campanya que va engegar..., que es va presentar l'altre dia, és una campanya positiva de promoció del cítric valencià, però, evidentment, podríem arribar molt més enllà, si comp-tàrem amb els fons europeus.

La lluita contra les plagues i les malalties de les quals vosté ha parlat, com el cotonet de Sud-àfrica i l'HLB, per a cítrics, però tenim *Xylella* i altres molt importants. I per això és tan important continuar invertint en l'IVIA i en la possibilitat que les persones més expertes estiguen contractades per aquest institut, que ha sigut pioner i ha sigut, realment, un centre de referència a nivell estatal.

La venda directa és un canal que arriba on arriba. Per al sector cítricol, evidentment, no és suficient, no poden menjar-nos les valencianes i els valencians tots els cítrics que produïm, però sí que per al sector primari, en el seu conjunt, és fonamental continuar recolzant eixos canals de venda directa al públic, continuar recolzant l'obertura de mercats locals i d'altres canals de venda directa.

I el decret de compra pública, del qual vosté parlava, del qual ha sigut protagonista en la seua etapa anterior i que crec que ha sigut molt benvingut pel sector, especialment pel sector de producció ecològica, que veu com un mercat tan important com el de les entitats públiques s'obri i va a crear una demanda que ara mateix no existia i que, segurament, portarà que molta més gent es convertisca a l'agricultura ecològica, perquè hi ha una obertura del mercat.

L'agricultura de muntanya i forestal per a la recuperació del mosaic agroforestal, del qual tant es parla, i l'eliminació progressiva de l'ús del foc. Ja s'ha canviat la llei de residus, però és evident que eixe és el camí, cal anar cap a l'eliminació progressiva de l'ús del foc en agricultura, perquè eixes emissions es podrien convertir en compost, si s'utilitzaren bé eixos residus, deixaren de ser residus i passaren a ser recursos.

El model ramader, vosté ho ha dit, eixa ramaderia extensiva que fixa població en el medi rural i que és una eina òptima en la lluita contra els incendis és el model que, malauradament, ha quedat com a una realitat residual, però crec que hem de posar molts més esforços i donem la benvinguda que en els pressupostos s'ha augmentat eixa partida i crec que hem de treballar perquè s'augmente encara més, perquè és el camí a recórrer.

Vosté ha parlat de pesca artesanal i d'eixe recolzament del govern, necessari per a avançar cap a models cada vegada més sostenibles i que puguen sobreviure, malgrat l'augment dels costos de l'energia, que estan sent un problema molt greu en el sector primari en general, però per a la pesca en particular, donat que els seus vaixells funcionen amb petroli i estan veient-se afectats de manera realment preocupant.

L'augment de les reserves marines, de les quals parlava, jo crec que és una eina superimportant i molt molt útil, com s'ha demostrat en altres comunitats, com a les Balears, on s'han recuperat els bancs de pesca i on el sector ha vist com, en els anys, això ha tingut una repercussió ultrapositiva a nivell econòmic.

Vosté sap, i totes ho sabem, que la clau està també a aconseguir que la gran distribució respecte al paper que els xicotets productors juguen, sense oprimir-los i venent amb preus sota el cost de producció. Per a aconseguir-ho, vosté ho ha dit bé, l'agència d'informació i control alimentari ha de jugar eixe paper de control i de sanció. Sanció, ací cal sancionar molt més, no sé per què és una cosa que les dretes no ho diuen mai. Cal sancionar contínuament la gran distribució cada volta que està sotmetent els xicotets productors a eixa dictadura dels preus, que ells no perden mai, la gran distribució no perd mai, qui perd sempre és el sector primari i això és intolerable.

M'ha agradat sentir-la parlar de sobirania alimentària i, enfront de qui pretén buidar de contingut aquest terme –per a mi molt important i construït amb l'esforç de milions de persones–, vull reivindicar que no té sentit parlar de sobirania alimentària si no es qüestiona no sols el model de producció agroindustrial, sinó també el model de gran distribució, és a dir, el cor del sistema capitalista en el sistema agrari.

Se me n'està anant el temps i no he parlat de medi ambient. Residus, la llei de residus està aprovada. Ara, cal engegar totes les mesures que s'han aprovat, entre altres l'agència de residus. No crec que en estos sis mesos de temps, però, si poden posar ja els ciments per a aconseguir-ho, estaria molt bé.

Cal apostar pel desmantellament dels monopolis encoberts, com Ecoembes i altres, no ho dic jo, ho diu competència de l'estat. Amb la qual cosa, cal continuar treballant per eixa descentralització en la recollida, apostar per la recollida selectiva de matèria orgànica és fonamental. Treballar, vosté ho ha dit bé, l'aigua com a dret humà és un pilar en el seu

mandat i nosaltres ens n'alegrem; cal continuar treballant en la reutilització d'aigües depurades, en la recollida separada de pluvials, etcètera.

Se me n'ha anat el temps. Aleshores ho deixo aquí, sense parlar de medi ambient, malauradament.

Gràcies. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Ara té la paraula el Grup Parlamentari Compromís, que es partixen el temps el diputat Josep Nadal i la diputada Graciela Ferrer.

Té la paraula l'il·lustre diputat Josep Nadal, que farà la primera intervenció de cinc minuts. Vos poseu deu minuts i controleu, cinc i cinc. Quan estiga arribant a cinc, l'avisaré.

Quan vullga, senyoria.

El senyor Nadal Sendra:

Moltes gràcies, senyora presidenta.

Primer que res, evidentment, donar la benvinguda a la nova consellera, Isaura Navarro. Sap que té tot el suport del grup parlamentari i de tots els partits de Compromís en estos mesos que li queden de legislatura.

A mi em toca parlar de la part d'agricultura, ramaderia i pesca. Ja saben, senyories, que les competències en agricultura estan cedides al País Valencià des de fa quaranta anys, que tenim l'Estatut d'autonomia, fins i tot, en el temps quan Felipe V va fer els decrets de nova planta, els temes d'agricultura del costum consuetudinari agrari no el va a tocar, perquè ja veuen vostès de Madrid i de l'estat espanyol quina importància li han donat tota la vida a la nostra agricultura, que no volien saber ni tan sols assimilar-la a les lleis de Castella, com van fer amb tota la resta. I això ha sigut una miqueta el *leitmotiv* de tots estos segles que hem tingut, tant de Madrid com d'Espanya, el poc respecte que han tingut cap a la nostra agricultura, ramaderia i pesca.

Som conscients que tenim les transferències, però també som conscients que vivim en un món capitalista, de globalització en què la majoria de circumstàncies no les controlem nosaltres des d'ací. Per això, és de vital importància pressionar el Govern d'Espanya perquè protegisca la nostra agricultura a Europa. Pressionar davant de fets tan greus com els tractats internacionals que han fet de la nostra agricultura una moneda de canvi perquè sectors del gran capitalisme espanyol, com per exemple, les empreses de l'Ibex-35, vagen a comerciar lliurement en alguns països del món i, a canvi, que ací ens arribe tot –això ho deien en..., quan una taronja no valia res, deien que això era furri, no?–..., ens arriba tot el furri d'altres països del món, mentre que posen totes les dificultats per a comercialitzar els nostres productes. Però això sabem, senyora consellera, que això vosté ho farà molt bé,

això d'anar a pressionar el Govern d'Espanya perquè realment ens respecten.

Entenem també que és de vital importància tindre un valor afegit a la nostra agricultura. Per això és tan important continuar apostant per l'agricultura ecològica, per això és tan important, que hem passat del 5% al 20% de superfície agrícola ecològica al País Valencià, som els que més hem augmentat de tota Europa i cal continuar consolidant. Per això, el segon pla valencià d'agricultura ecològica ara és important que es concentre ja no només en el territori, sinó a millorar la distribució i el consum intern, com és la compra pública, que s'ha parlat per ací, de menjadors públics. Ja tenim un 25% de verdures i fruites ecològiques als menjadors públics i cal augmentar i, per això, confiem que vosté ho farà. Com cal posar endavant comenjadors i que també cal en agricultura ecològica la compatibilitat de la fertirrigació de la producció ecològica i convencional perquè realment els nostres agricultors no tinguen problemes a l'hora de plantar.

Nosaltres volem dir des d'ací que, per moltes veus que sentim tots els dies intentant enfrontar l'agricultura i el medi ambient, sense medi ambient no n'hi ha agricultura i sense agricultura no n'hi ha medi ambient. És una tàctica que utilitzen tots els dies, però sabem que sense agricultura ecològica no n'hi haurà agricultura; sabem que si volem tindre sobirania energètica hem de confiar, sobretot, en els nostres agricultors i ramaders.

No n'hi haurà Ruta valenciana del biogàs si no confiem en els nostres ramaders i en els nostres agricultors; no n'hi haurà agricultura a l'horta i a l'Albufera si n'hi ha una ampliació del Port de València. Ampliar el Port de València és una declaració de guerra a l'agricultura valenciana. *(Aplaudiments)*

Entenem, senyories, que hem de millorar els drets del xicotet productor, del de baix, per això es va posar en marxa la llei de la cadena alimentària i per això es posarà en marxa l'Agència Valenciana d'Informació i Control Alimentari. Planificació, transferència i justícia, senyories. Ja està bé que els llauradors valencians treballen per a vendre a pèrdues.

Entenem també que l'aigua, com han dit les senyories del PP, sí, senyors, *cada gota cuenta*. L'aigua és indispensable per a l'agricultura valenciana. Per això, li demanem, senyora consellera, que lluite pels drets històrics hídrics del poble valencià, que lluite per un cabal ecològic per al riu Xúquer i per a l'Albufera. Sense un cabal ecològic del riu Xúquer i de l'Albufera no n'hi ha agricultura. Ja n'hi ha prou de pous il·legals en La Manchuela, ja n'hi ha prou que des de Múrcia vagen en contra dels nostres drets hídrics, ja n'hi ha prou que l'única alternativa a l'agricultura siga la que ens posa el PP, del cataclisme que van fer, del cataclisme ecològic...

La senyora vicepresidenta primera:

Senyoria...

El senyor Nadal Sendra:

...en el mar Menor.

La senyora vicepresidenta primera:

...ja està arribant als cinc minuts.

El senyor Nadal Sendra:

Realment, volem lluitar per la nostra agricultura i pel nostre medi ambient. Són dos coses paral·leles en les quals no n'hi ha un enfrontament. N'hi ha molta gent que estan vivint tota la vida d'enfrontar l'agricultura i el medi ambient; les bones notícies és que les seues estructures putrefactes estan acabades i que comença un món nou. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Té la paraula la il·lustre diputada Graciela Ferrer.

Quan vullga, senyoria.

La senyora Ferrer Matvieychuc:

Gràcies, presidenta.

Benvinguda, consellera, ací, a la seua casa, que ha sigut la seua casa la legislatura passada.

Vorà, en la seua intervenció, les qüestions que considere més significatives de cara als propers mesos, però també a posar les bases en la política mediambiental en la propera legislatura, passen per una paraula: sobirania. Passen per la sobirania hídrica, passen per la sobirania energètica, passen per la sobirania alimentària. Eixa sobirania basada en una visió democràtica, en la qual tots i totes tenim alguna cosa a dir, però també tenim una responsabilitat compartida.

Per això, i en el context en què estem de canvi climàtic, de crisi climàtica, també de crisi de la biodiversitat, hem d'avançar en la línia de fer polítiques climàtiques que, al mateix temps, estiguen protegint la biodiversitat. I les propostes, els plantejaments que vosté ha portat ací per a portar a terme en els propers mesos, van en eixa línia. Van en la línia d'avançar en l'autosuficiència, autosuficiència energètica, autosuficiència hídrica, autosuficiència alimentària; respectant el territori, posant-lo en valor; amb la participació activa de la ciutadania i de tots els agents implicats. Perquè el que defensem, en definitiva, és eixe accés universal, assequible, diversificat i pròxim, i també participat i corresponsable als nostres recursos, perquè plantejem polítiques que no s'acaben en les properes eleccions, sinó que estan pensant en les properes generacions.

Per això, senyora consellera, celebre el seu plantejament d'avançar en l'economia circular, de deixar enrere les polítiques napolitanes de residus per a centrar-nos i posar-nos

per fi amb les polítiques europees de residus que es converteixen en recursos; de treballar per l'economia circular també en l'àmbit de l'aigua, però, sobretot, cuidant els ecosistemes. Perquè, com vosté bé deia, la nostra salut i la nostra supervivència depèn de la salut dels ecosistemes; si no els cuidem, no tindrem ni salut humana ni tampoc desenvolupament econòmic.

Hi ha qui diu que, bé, que això són coses generals, que no aporten res... Doncs, mire, jo crec que tindre clar quins són els criteris i quin és l'objectiu ens ajuda molt a avançar. I, sobretot, ens ajuda a poder prioritzar els recursos magres que tenim, per un infrafinançament que ens colpeja des de fa dècades i que encara els partits grans a nivell estatal no han estat capaços de resoldre, malgrat els cops al pit que es donen ací dia sí i dia també.

I també hi ha qui diu que, mire, el seu partit era el que donava aigua i nosaltres, *ustedes*, ens la lleven. Jo vull compartir una reflexió amb vosté. A on estava eixe partit, valencià, de la Comunitat Valenciana, durant tants anys que els regadius il·legals a Múrcia ens han estat furtant l'aigua als regants de la Vega Baja? *(Aplaudiments)* Després parlen que en Madrid tot es fa molt bé. Doncs, mire, jo invite a més d'u que pensa això que faça un tragueta d'aigua del riu Jarama, a vore què tal...

La senyora vicepresidenta primera:

Senyoria...

La senyora Ferrer Matvieychuc:

...li queda.

La senyora vicepresidenta primera:

Li pregue que finalitze.

La senyora Ferrer Matvieychuc:

I acabe ja. Hem de fugir, i estem fugint, de les guerres, dels enfrontaments, dels confrontaments estèrils...

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

La senyora Ferrer Matvieychuc:

...per construir un futur millor per al País Valencià.

Moltes gràcies. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Té la paraula l'il·lustre diputat David Calvo, en representació del Grup Parlamentari Socialista.

Quan vullga, senyoria.

El senyor Calvo Alfonso:

Muchas gracias, señora presidenta.

Buenos días, señorías.

Consellera, bienvenida.

En primer lugar, como no podía ser de otra forma, y, además, no se ha dicho a lo largo de esta jornada, me gustaría, en nombre del Grupo Parlamentario Socialista, agradecer a su antecesora, a la señora Mollà, todo el trabajo realizado al frente de una *conselleria* muy compleja, extremadamente compleja, y muy sensible a las adversidades y a los cambios.

Y dicho eso, señora Navarro, también nos gustaría desearle la mejor de las suertes, porque su suerte será la suerte de nuestro gobierno y la suerte de todos los valencianos y valencianas.

Hace algo más de tres años estaba aquí mismo haciendo mi primera intervención, y además con el mismo propósito de hoy, que es preguntarle por las líneas generales de su *conselleria*, nuestra *conselleria*. Hace algo más de tres años, todos los representantes de la obstrucción hicieron una intervención parecida a la que han hecho hoy y presagiaron el apocalipsis. Obviamente, no ha sucedido, señora *consellera*, y es algo más que evidente. Hace algo más de tres años ya advertí de que no iba a estar al nivel, al nivel de escenografía que algunos diputados han hecho; soy algo más tímido y algo más tranquilo, así que me va a perdonar.

Y le advertiré, señora *consellera*, de que algunos representantes de la obstrucción/oposición han recurrido de forma incesante durante estos tres últimos años al insulto y a la descalificación de la anterior *consellera*. Así que le pido paciencia, le pido cautela, ya que lo peor que le puede suceder a un partido es perder su credibilidad, porque, cuando eso sucede, lo ha perdido absolutamente todo y lo único que le queda es el insulto, ya que no les importa absolutamente lo que se hace, solo les importa quién lo hace; en este caso, es el Botànic. No les importa lo que se dice, únicamente les importa quién lo dice; en este caso, es el Botànic. Por eso les sienta absolutamente mal todo lo que se haga. Hagamos el esfuerzo de no convertirnos en esos borregos, que decía Weber, y no claudiquemos a ese tipo de insultos, a ese tipo de infamias.

El pasado domingo, usted y yo coincidimos en el congreso de una de las mayores organizaciones agrarias de nuestro territorio, y creo que pudo comprobar en primera persona que demandan soluciones cortoplacistas, demandan soluciones para ayer. Y creo que esa debe ser la clave de su *conselleria*, nuestra *conselleria*: buscar el equilibrio entre las dos patas, entre el medio ambiente y la agricultura, entre nuestro sector primario y el combate o la lucha contra el cambio climático. *Consellera*, tiene un reto mayúsculo, que es buscar

ese equilibrio, ya que en su *conselleria* se aúna la agricultura, la ganadería, la pesca y el medio ambiente, y un estornudo en una de esas áreas implicaría un resfriado en la otra. Así que le sugerimos, tal y como hicimos de forma incansable con su antecesora, que piense que todas las áreas forman parte de un mismo todo, de un mismo todo indivisible.

Durante los tres últimos años, se ha trabajado mucho en materia agrícola y medioambiental, pero no ha sido suficiente, seamos honestos también, ya que teníamos mucho camino desandado por parte del Partido Popular. Durante el primer Botànic, nos centramos en construir cimientos –de eso entiendo algo, hágame caso–, en construir cimientos. Le aseguro que es fundamental crear una base sólida, una base sólida para poder gestionar de forma responsable y para reforzar nuestras instituciones o, dicho de otra forma no tan elegante, para desinfectarlas. Era el principal objetivo del año 2015, que era echar lejía por todos los rincones por los que pasó el Partido Popular. Durante los últimos tres años, y con los cimientos perfectamente contruidos, hemos abordado sin ningún tipo de ambages tres principales retos.

El primero, iniciar la reinención del sector agrícola, volviendo a darle valor a la cadena alimentaria.

El segundo, el cambio climático, sin duda, la espada de Damocles que pende sobre toda la humanidad. Una espada que en cualquier momento va a caer sobre nuestra cabeza y que, a pesar de la proliferación de algunos negacionistas, ya no podemos ocultar la imperiosa necesidad de enfrentarnos al cambio climático. Jamás hubiésemos imaginado que sufriríamos sus efectos de forma tan próxima, de forma tan cercana y, además, de forma muy frecuente.

Y, el último reto, el desarrollo rural de nuestras comarcas del interior. De esto le podría contar mucho, soy de Requena, el municipio más extenso de la Comunidad Valenciana..., esa franja del interior forma dos terceras partes de la Comunidad Valenciana, pero únicamente está poblada por un 10% de la población.

Pues bien, a partir de ese diagnóstico, de esa radiografía, de esa realidad, el Consell, a través de su *conselleria*, nuestra *conselleria*, ha diseñado una estrategia clara y muy ambiciosa, y que no le quepa la menor duda de que vamos a desarrollar conjuntamente en los próximos años; no van a ser seis meses, van a ser los próximos años. (*Aplaudiments*) Y no hay mejor muestra de ello que ver los primeros presupuestos del tercer Botànic, que son los octavos que se aprueban aquí, porque la voluntad de un gobierno no hace más que evidenciarse en los presupuestos. Esa estrategia está basada en diferentes ejes, fundamentales, pero me gustaría poner énfasis desde mi grupo a cinco de ellos.

El primero hace referencia a las estructuras agrarias. A pesar de las reticencias de los agricultores y la imposibilidad de legislar sobre mentalidades, debemos fundar un nuevo modelo basado en estructuras productivas y, sobre todo, orientadas al mercado. No podemos perder de vista que somos una agricultura exportadora, volcada al mercado.

El segundo de los ejes tiene que ver con la importancia de desarrollar la investigación y la innovación a través del IVIA, de los centros de investigación y, especialmente, de las universidades. Ese debe ser un aspecto fundamental.

El tercero aborda una cuestión básica: la promoción, la calidad y la cadena alimentaria. En definitiva, el mercado, que es ahí donde se dirime la batalla. Y no nos olvidemos de las denominaciones de origen. Apostemos fuerte por nuestros productos, por nuestra identidad, ya que gobiernos anteriores no eran únicamente amigos de lo ajeno, también intentaron y pretendieron usurpar nuestra identidad con las denominaciones de origen de nuestros productos. Se lo digo también con mucha experiencia.

Y dentro del marco internacional, sigamos trabajando conjuntamente con el ministerio y con las organizaciones agrarias para conseguir logros tan importantes como el conseguido por el foro valenciano citrícola, que esa es la senda.

Me he dejado para el final de la parte agrícola el acuerdo internacional de Mercosur. Le diré una fecha que creo que, si me admite una opinión, tiene que grabársela a fuego, año 2016. Para sonrojar a aquellos que hoy lo critican, fueros los responsables, corresponsables y culpables de esa firma y esa rúbrica, que es el acuerdo internacional más perjudicial para el campo valenciano.

Le propongo que nos centremos en nuestra responsabilidad política, que no es otra que la de sentar las bases de una agricultura valenciana moderna, de una agricultura valenciana competitiva. En definitiva, de una agricultura valenciana del siglo XXI.

Y me he dejado para el final los dos últimos ejes. Están basados en la política de concienciación, algo que no se ha mencionado, el bienestar animal y el cambio climático. Y debemos abordar de una vez el bienestar animal, porque nuestro compromiso debe ir aparejado y en paralelo a la norma europea, no solo en el bienestar de nuestros animales de compañía, también en el bienestar de nuestros animales de granja, ya que la PAC dice que también es un factor de sostenibilidad, como sabe. Y parece que nos avergüenza hablar de bienestar animal por aquello de que nos tachen de tratar un tema menor, y creo que no debe ser así. Hablar de derechos, de derechos animales en esta ocasión, no es un tema menor. Por eso creo que nos deberíamos desprender de ese complejo y naturalizar que se tienen que empezar a dar pasos firmes y decididos con el bienestar animal. *(Aplaudiments)*

Y ya termino con la lucha contra el cambio climático. Sin duda, es el reto de nuestra generación, y me van a permitir que recupere a Unamuno, con aquello que decía que «tenemos que ser padres de nuestro futuro en vez de ser hijos de nuestro pasado». Enfrentémonos al cambio climático sin condiciones, pero con todas las convicciones, con mucha valentía.

Hoy se va a aprobar, si todo sale según lo previsto, la ley de cambio climático; hace dos semanas se aprobó la ley de economía circular. Dos leyes verdes como dos soles, y evidencian la postura no cobarde de un gobierno frente al cambio climático. El Partido Popular se molestará porque ellos son pasado, y deberíamos hablar de nuestra gestión. Sin duda, lo son, en el sentido más amplio de la palabra. Pero en esta ocasión me refiero también a sus políticas medioambientales erráticas que, a día de hoy, estamos padeciendo todavía, por eso son presente, porque hay heridas que todavía no están cicatrizadas.

Y termino ya. En política medioambiental, al final no solo queda la acción de los políticos, también la acción de las personas comprometidas. No podemos ser imparciales, no podemos ser equidistantes, no podemos ser independientes con el mundo que debemos dejarle a nuestros hijos e hijas. El futuro jamás será dominado por aquellos que están atrapados en el pasado.

Nada más, muchas gracias. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Té la paraula l'honorable consellera per 18 minuts 11 segons que li queden del temps que li hem proposat des de la Mesa i que ha acceptat per a donar resposta a les intervencions.

Quan vullga, senyoria.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Gràcies, senyora presidenta.

En primer lloc, en referència a la intervenció del portaveu de Vox, dir-li que jo no em vaig burlar de vostés; vostés es burlen de vostés mateixos quan fan negació de la situació que patim de canvi climàtic. *(Aplaudiments)*

I després, quan es parla de sobirania energètica i alimentària, tan important, i que vostè diu bla-bla-bla... En fi, és quan un mateix s'ho ha de mirar.

En definitiva, respecte als parcs naturals, precisament, s'han constituït les juntes rectores on s'escolta la ciutadania. Em fa molta gràcia quan parla de les normes de gestió dels parcs naturals que s'aproven..., precisament, estan en tramitació escoltant a tota la gent, i em fa gràcia que siga vosté el que reivindique la participació ciutadana de què nosaltres sempre fem gala i la practiquem. És curiós. I en eixes juntes rectores és on s'han de fer les auditories.

Quant a la biomassa, té una confusió respecte a la llei d'estructures agràries, perquè el que està és contemplat dins dels projectes d'ordenació dels monts. Aleshores, hem d'aclarir un poquet els conceptes. I el desenvolupament de la llei d'estructures agràries, sí, efectivament, es fa per parts perquè és com s'ha de fer, perquè són matèries molt diferents. Aleshores, és com s'està treballant.

Efectivament, ens congratulem del tractament en fred de les taronges que venen de països on hi ha cotonet, però també esta consellera l'hi ha demanat ja al ministre l'ampliació a tots els cítrics, a les llimes i a les mandarines, del mateix tractament. Encara que no s'ha trobat encara cotonet en eixos productes, però volem ser previnguts, volem fer treball de prevenció, i així li ho hem demanat. I també més exigències de control respecte als productes quan entren per Rotterdam o d'on siga, més exigències. I, de fet, la darrera setmana n'hi havia una comissió europea en visita

precisament per a estudiar eixe treball que es fa. Aleshores, totes estes reivindicacions estan traslladades a qui correspon, a qui els competen, al ministre perquè les trasllade a la Unió Europea.

Quant a Ciudadanos, a mi em fa molta gràcia que parlen vostés de qüestions de partit, perquè el seu és tan entretingut que podríem estar hores i hores parlant-ne. La veritat, sempre em fa gràcia. Perquè és que, a més, jo crec que té vosté nostàlgia de l'anterior consellera, no sé, li ho pot dir a ella, a la millor té el telèfon o parlen, queden... A mi em pareix tot bé, però ací hem vingut a parlar de futur, i vosté s'ha passat tota la intervenció parlant de passat.

Li he de dir, això sí, si parlem de passat, que nosaltres, des del 2015, hem incrementat el pressupost en agricultura, ramaderia i pesca en un 77%. Que, com vosté ha reconegut, quan arribàrem al govern, no n'hi havia res, efectivament, no n'hi havia res. I tenim una execució de vora el 90% cada any d'eixos pressupostos en la part d'agricultura, ramaderia i pesca. Aleshores, s'està fent un gran treball de gestió, multiplicat per més de dos, que s'hauria de reconèixer. Perquè criticar i criticar i criticar és molt entretingut, però també s'ha de ser constructiu i reconèixer les coses que estan ben fetes. *(Aplaudiments)*

Aleshores, la seua intervenció està buida de propostes i buida d'aportacions. Jo no vull parlar de passat, vull parlar de present i vull parlar de futur. I, per descomptat, apostant en eixe sentit, com vosté ha dit, respecte a la meua persona, per la meua capacitat de treball i d'escolta, que és molta, molta. Això sí, també li dic, jo sí que conec el sector. A la millor vosté no ho sap, però els meus arrels estan en un poble molt xicotiu del Comtat, on treballem les terres, treballem el camp, amb molt d'orgull, coneixent l'esforç que suposa alçar-se i anar a treballar eixe camp...

La senyora vicepresidenta primera:

Senyories, per favor, pregue silenci.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

...i les hores que se li han de dedicar amb l'esforç físic que comporta. Aleshores, parle vosté més amb mi i menys xafardeigs respecte als partits, perquè això jo crec que és més conversa de bar que de tribuna.

Quant al Partit Popular, han tardat menys d'un minut en parlar d'aigua i fer pràcticament el mateix discurs que em va fer, crec que era la darrera setmana, en una pregunta oral. Jo no sé si és que no m'ha escoltat, si no s'ha preparat la intervenció i ha dit: bé, a mi m'apanya la de la setmana passada i ja està, després d'estar jo 38 minuts parlant de tot el que anem a fer la conselleria. Menys d'un minut.

I, això sí, parla d'un cas de corrupció sobre l'aigua. Jo sap de què me'n recorde? De la condemna que tenen vostés per furtar 23 milions d'euros de la depuradora d'Emarsa, que pagaren unes traductores romaneses? *(Aplaudiments)* Eren

traductores? Segur que feien traducció o altre treball? D'això me'n recorde, de qui fa demagògia i corrupció amb l'aigua. Qui va deixar als nostres agricultors sense aigua durant més de set mesos? El govern del Partit Popular, el govern del Partit Popular. Què diu el seu líder sobre l'acord del transvasament? «La cuenca cedente tiene que tener prioridades para el agua». Vostés estan a soles, però no a soles en el Partit Popular, estan a soles també en les comunitats de regants, que estan alleujades per l'acord aconseguit, alleujades, que estan contentes. S'han quedat a soles. Perquè, a més, ningú els creu, perquè vosaltres no feu gestió,; feu corrupció. *(Aplaudiments)*

I en Madrid? Doncs, en Madrid, el govern de l'estat haurà d'invertir 1.199 milions d'euros per a sanejament i depuració d'aigües, que estaven contaminant el Tajo, l'aigua necessària per a nosaltres. Demagògia és el que fan vostés.

I què anem a invertir també? En dessalinització i reutilització en Alacant 320 milions d'euros, amb el nostre recolzament per part de l'EPSAR. Una empresa que vosaltres deixareu abandonada, abandonada, perquè no els importava la reutilització i depuració d'aigües. I nosaltres la tenim treballant al cent per cent, precisament, per a cuidar el futur dels nostres agricultors, que tinguen aigua suficient, i d'abastiment humà, que tingam aigua. Perquè nosaltres sí que fem treball.

I em parla de la gestió forestal i dels incendis. Però si l'obligatorietat de tindre els plans de prevenció és del 2005, que estaven governant vostés, i li ho demanaven a ningú. Li ho demanaven a ningú. I ara sí que estan els plans de prevenció d'incendis, perquè este govern treballa per la prevenció en salut pública i en medi ambient, i en agricultura i en tot, prevenció, fonamental. I no després, quan passen les coses, dir: «Oh!, Dìos mío, què ha passat?». Prevenció.

En definitiva, moltes gràcies per les seues no aportacions.

A la portaveu de Podemos vull agrair-li la seua intervenció.

I la veritat és que també estem molt preocupats per la protecció, com sap, de..., i ficar en valor el nostre sector primari, protegir-lo. Em pareix molt bé la proposta dels agents dinamitzadors com a projecte pilot, ho estudiarem.

I, per descomptat, quant a Intercitrus, com vosté sap, precisament, el fòrum cítricol ha sigut clau per a aconseguir el tractament en fred. Això dona molta fortalesa quan es va a la Unió Europea. I també per a aconseguir la campanya de prevenció, que ja han fet i que ha eixit hui, precisament, en els mitjans. Aleshores, també la interprofessional hauria de ser més forta perquè la nostra veu s'escolte més i millor.

També ens pareix fonamental recolzar els canals de venda directa perquè no n'hi hagen pèrdues en el camí de la distribució, molt molt important. De fet, molts ajuntaments, com el de València, ho estan fent d'una manera especialment implicada.

I, quant a la reutilització dels residus, reduint les cremes agrícoles, vostés són els que han fet un treball excel·lent en eixa matèria, que, per cert, ho vaig reivindicar davant del ministre pel conflicte que s'ha creat a nivell estatal al respecte en la legislació, que nosaltres tenim els deures fets i fem un bon treball. I, efectivament, la reutilització d'estos residus és la línia més adequada.

Com ja li he dit, quant a les reserves marines, és la nostra proposta, incrementar-les suficientment per a protegir el futur de la pesca.

I, quant a la gran distribució, ja s'estan aplicant sancions, però hem d'incrementar el control perquè es complisca la llei, tan important, de cadena alimentària. Un avanç fonamental en la legislació, que ha de traduir-se en una realitat i canvi de la realitat del sector.

Ah!, i, per cert, quant a la llei de residus, la creació de l'agència, com sap, serà la direcció general qui assumirà eixes tasques mentre s'avança en la creació de l'agència.

Quant al grup parlamentari de Compromís, agrair enormement les vostres paraules.

Efectivament, molt important, recordar cada dia qui recolza els tractats internacionals en la Unió Europea que perjudiquen el nostre sector agrícola, qui els està recolzant. *(Aplaudiments)* Qui? Qui tracta igual la taronja, els nostres productes primaris, les nostres verdures i hortalisses, que una batedora o un cotxe? Qui? Això és pervers, pervers, i això no és protegir la nostra agricultura, els nostres sectors primaris, és tot el contrari.

I, també, qui dona suport a l'ampliació d'un port que danya els nostres cultius i que danya el nostre medi ambient? Perquè els ports són altament contaminants. I el que volem és controlar-los, i no que siguem *guantánamos* en la nostra ciutat ni en Alacant. No, senyor. Volem que siguem sostenibles, que treballen per eixa sostenibilitat i que ens escolten, que escolten el poble valencià.

I, efectivament, volem protegir els nostres rius, com ja he dit, també el Xúquer. L'Albufera també, per suposat. El Vinalopó.

També, a Compromís, a la portaveu, dir-li que, efectivament, súper important treballar en eixa autosuficiència hídrica... *(Veus)*

La senyora vicepresidenta primera:

Senyories.

La senyora Consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Eixe pla que tenim ara damunt la taula per a aprovar és fonamental, són quatre anys de projectes per a garantir eixa sobirania hídrica. La sobirania energètica, en la qual ja estem treballant i hem d'impulsar més, juntament amb els municipis, escoltant a la ciutadania, per suposat. I la sobirania autosuficient alimentària. Tan important hui i, com s'ha vist, tan feble per l'afectació que té del que ve de fora, ficat damunt la taula per la invasió russa d'Ucraïna, amb un increment de costos espectacular, dificultant la supervivència d'eixa sobirania alimentària. Aleshores, s'ha de fer, òbviament, un repensament de com està construït el sistema, i pegar-li la volta. Perquè, a més, nosaltres ho podem fer, perquè tenim la sort que podem fer-ho, sobretot en el nostre territori, en

esta benvolguda comunitat autònoma. Aleshores, eixe és el camí, sempre des de la democràcia, construir un model en el qual protegim a totes les parts que formen part d'eixa cadena alimentària, inclús els consumidors i consumidoras que estan veient com s'incrementen els preus de les fruites i hortalisses de manera desbaratada. Per això, també, com sap, des de la conselleria, i amb el seu suport, treballem per eixe futur millor per a tots i totes.

I al portaveu del grup socialista, li dic que, evidentment, sols hi ha una apocalipsi, que és quan governen estos. *(Aplaudiments)* Ja ho he dit una vegada i una altra, totalment d'acord amb el fet que l'agricultura és la primera víctima del canvi climàtic. Els agricultors, en estes reunions que he tingut estos dies, no paren de dir-ho, com han patit la reducció de l'aforament de les collites este any, com a conseqüència del canvi climàtic. La necessitat que els segurs també contemplen estes qüestions com no s'ha fet fins ara. Això sí, estan molt satisfets amb la gestió feta per esta conselleria perquè som els número u en suport dels segurs, en pagament dels segurs, dels *agrosegurs*. Aleshores, també és de destacar quan les coses es fan bé. Perquè la veritat és que el sector està molt satisfet amb eixa gestió que s'està fent per part del Botànic de manera conjunta, com dic. Aleshores, sí, són la primera víctima, i per això la conselleria ha de treballar de manera plenament coordinada. També en el desenvolupament de les estructures agràries, el molt bon treball que s'està fent per part del nostre secretari autonòmic. El treball d'investigació, fonamental, també. I l'aplicació, com ja he dit, de la llei de la cadena alimentària. En definitiva, protegir el nostre camp, protegir el nostre producte, que és de la major qualitat. Dic, tenim molta, molta sort.

Quant al benestar animal, dir-li que no ho he comentat perquè hi ha una llei tramitant-se i sou vosaltres els protagonistes d'eixa llei i de tot el seu contingut. A mi m'agrada molt respectar també la sobirania del poble valencià depositada en esta casa, aleshores, desitge el millor treball. Hi ha una llei estatal ja aprovada que, des del meu punt de vista, s'ha quedat curta. I ara tenen vostés un gran treball per a fer ací en esta casa.

I quant al canvi climàtic, sap el que li dic? Que arribem tard, segurament, perquè hi ha hagut governs que governaven escoltant un *primo* que tenia el president del govern. Se'n recordeu? *Yo tengo un primo...* Doncs això. Escoltant el negacionisme. I ara què? Ara què fem? Doncs anem el més ràpid possible per a frenar els avanços del canvi climàtic i també per a adaptar-nos a esta nova realitat. Són molts reptes, però jo sé que els farem únics en eixe nou Botànic que està per nàixer.

Gràcies. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Exerciran torn de rèplica els grups de l'oposició, entenc.

Té la paraula el senyor Aguirre per cinc minuts.

Quan vullga, senyoria.

El señor Aguirre Larrauri:

Muchas gracias, señora presidenta.

Señora Navarro, no se enfade tanto. Yo insisto en ayudarle, proponerle y reparar algunos de los temas que hay atascados o que no terminan de funcionar. Por ejemplo, ¿cuántos de los llamados «planes de mejora» quedan por resolver de 2020? ¿Por qué se ha retrasado tanto la gestión de estos planes? ¿O cuál es el nivel de ejecución del programa de desarrollo rural de la Comunidad Valenciana? ¿Estamos por encima o por debajo de la media del resto de comunidades autónomas?

Y respecto a los PDR, al PDR en Europa, ¿cuántos jóvenes solicitan la incorporación al sector agrario y cuántos posteriormente renuncian?

Respecto al cuaderno digital que hablamos el otro día, al cuaderno digital electrónico que, previsiblemente, entrará en vigor el próximo 1 de septiembre del 2023, ¿tiene previsto la *conselleria* informar y formar a los agricultores para que lo puedan realizar? ¿Tiene previsto facilitar alguna herramienta informática gratuita? Al margen de la del ministerio, me refiero.

¿Qué va a hacer su departamento al respecto de las quemas agrícolas ahora que se va a modificar la ley de residuos? Supongo que es consciente del papel fundamental que puede realizar la ICA para garantizar el cumplimiento de la ley de cadena agroalimentaria. ¿Cuáles son sus objetivos prioritarios y qué medios va a poner en marcha para que la ley aquí, en la Comunidad Valenciana, se cumpla, tal y como se contempla en los objetivos de la misma? Porque, si no se fijan esos costes de producción, si no los fija la administración, va a ser imposible.

Seguro que conoce el problema que tienen los agricultores en nuestra comunidad con las malas prácticas del campo, porque estoy seguro de que se lo habrán dicho las diferentes asociaciones con las que se ha reunido. Por ejemplo, los redondeos de pesetas al euro, las arrobas a 13 kilos, el 3% del corretaje que paga cada agricultor a un señor al que no ha contratado y que trabaja para otra persona. Todo esto, señora *consellera*, es chulearle, es meterle la mano en el bolsillo al agricultor.

Está el problema de la seguridad en el campo y el medio rural. Los daños de la fauna salvaje descontrolada, robos en el campo de plantas, cableado, herramientas. Facilitaría mucho las cosas que su *conselleria* planteara líneas de ayuda para realizar vallados y la posibilidad de implantación de sistemas de vigilancia. La inseguridad cada día es mayor, y los robos en bombeos no solamente dañan los cabezales de riego, pueden arruinar una cosecha entera. Como en el caso, por ejemplo, de los viveros, que un día sin regar se carga toda la producción.

Y quería hacer hincapié también en el tema de las vías pecuarias. A la vista del inventario de las vías pecuarias de la Comunidad Valenciana y la normativa autonómica de 2014, ¿para cuándo el reglamento, señora *consellera*? ¿Hay alguna novedad sobre este tema? ¿Alguna instrucción, teniendo en cuenta que la ley autonómica estableció un año para dictarla y, al parecer, sigue utilizándose la derogada de 2013,

el plan de deslindes, al que alude la Ley 3/2014? Y es que, señora *consellera*, son más de catorce mil kilómetros de vías pecuarias inventariadas. ¿Qué estructura administrativa dispone para la correcta defensa y gestión de ese patrimonio público? ¿Puede decirme la razón de incluir la gestión de las vías pecuarias en el servicio de ordenación y gestión forestal, cuando poco más del 10% de la red pecuaria transita por suelo forestal, mientras más del 80% lo hace sobre suelo rústico de naturaleza agraria?

¿Reivindicará al gobierno central y que este, a su vez, reivindique al parlamento europeo el principio de preferencia comunitario al que al principio hacía referencia? ¿Exigirá al gobierno central que reivindique la revisión de los tratados con terceros países la cuestión agrícola?

Señora *consellera*, señora Navarro, la prohibición de utilización de fitosanitarios en las zonas sensibles lleva aparejada la carencia de defensas contra las plagas, ya que la lucha biológica, por desgracia, está todavía a años luz de ser efectiva. Esta prohibición llevaría a la pérdida del 80% de cultivos agrícolas en la Comunidad Valenciana.

Señora Navarro, nos comentaba antes lo contentos que estaban los agricultores con lo que propone la nueva PAC. Sin embargo, los arroceros valencianos protestan ante la nueva PAC en la oficina de la Unión Europea en Madrid. O sea, que no estarán tan contentos.

Y, por otra parte, decían: los burócratas dentro, los agricultores fuera. En fin

Y, por otra parte, vemos también en la prensa que el Consell incumple su promesa de impulsar los municipios arrasados por el fuego a lo que antes estaba comentando. Y es que, señora Navarro, no es cambio climático, es incompetencia. Los montes no son un polvorín con combustible desordenado, el polvorín es ese gobierno de Compromís y Podemos.

Gracias. (*Aplaudiments*)

La señora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Té la paraula el señor Tormo per exercir el torn de rèplica.

El señor Tormo Moratalla:

Gracias, señora presidenta.

Honorable *consellera*, los puertos son altamente contaminantes, yo me he quedado en estado de *shock*. Oiga, y las carreteras, y las ollas, y encender el fuego para calentarse, y poner el aire acondicionado para enfriarse, (*aplaudiments*), y cultivar un quilo de lechuga, y cultivar el arroz y el trigo. Todo. ¿Sabe usted por qué? Porque el ser humano es altamente contaminante. La diferencia entre un progresista y un ser humano normal, como somos nosotros, es que queremos minimizar al máximo ese coste que produce ser humano. Pero ese es su problema, no el nuestro. (*Aplaudiments*)

Claro, me decía: usted habla de pasado. No, no, no, no se confunda, la que ha hablado de pasado es usted. Le he dicho: escuchándola a usted y escuchando a su compañera Mollà, a la que, por cierto, yo estimo profundamente, como usted, es oír exactamente las mismas propuestas que hace tres años.

Mire, como son ustedes perfectamente previsibles, propuesta de resolución del grupo Ciudadanos, negada por usted, por ustedes, por su gobierno, que no han aprobado. ¿Sabe cuántas hay aquí? 47. Mire: estrategia de eficiencia energética, medidas extraordinarias para aliviar la escalada de costes, incremento de los controles en los principales puertos de entrada, así hasta 47. Pero como son ustedes perfectamente previsibles en su incapacidad para gobernar, otras 33 de las que les hemos propuesto y no han aprobado. Si es que hasta para ser incompetente hay que ser un poco imaginativo. Y, claro, me dice usted que nosotros venimos a hablar de pasado. Les hemos hablado de futuro. Yo lamento que el futuro... Bueno, no lo lamento demasiado, no pase excesivamente por ustedes. Me ha hablado usted de las peleas de unos y otros. Hay una diferencia fundamental entre que yo me pelee con el señor Woodward y que la *consellera* de agricultura se pelee con el secretario autonómico. ¿Sabe cuál es la diferencia fundamental? Que mis diferencias con el señor Woodward no van a ningún lado, y las de la *consellera* con el secretario autonómico conlleva un deterioro de la calidad de vida de los valencianos, (*aplaudiments*) ese es el problema que ustedes no han acabado de entender.

Y me habla usted: aumento del presupuesto. Mire, la AIReF, no Emigdio Tormo, no el grupo Ciudadanos, la AIReF informa, cada vez que tiene ocasión, de que buena parte del aumento del gasto en las *consellerías*, la suya incluida, no se ejecutan en su totalidad. Y forma el mismo organismo, la AIReF, no Emigdio Tormo, no el grupo Ciudadanos, la AIReF, y lo llevamos varios años denunciando, que el Consell a penas podrá ejecutar el 50% de fondos presupuestados, y que todavía hay cantidades relevantes de fondos de otros años que están sin ejecutar. Eso, para un gestor, tener el dinero en la caja y no utilizarlo, es un verdadero pecado. Pero ya sabemos que los progresistas el tema del pecado lo llevan de otra forma.

Pero, en fin, señora *consellera*, no quisiera extenderme demasiado. Habla usted de incendio, se lo dije el otro día, una cantidad presupuestada ridícula para solventar los problemas producidos por un incendio que produjo decenas de millones de euros. Me dice: hay que fomentar, impulsar el ahorro energético en los hogares. Oiga, ¿usted sabe que en este país hay gente que ya pasa frío? ¿Le va a decir a la gente que corte la calefacción para que haya un mayor ahorro energético? Algo tendrán que ver ustedes, tanto el gobierno de la Generalitat que, por cierto, la deja a usted sola, ¿se da cuenta? Últimamente, ha aparecido una nueva *consellera*, pero, en su presentación en público, como parte del gobierno de la Comunidad Valenciana, la han dejado a usted sola. No es Ciudadanos quien tiene un problema con usted, parece ser que es el gobierno de la Generalitat quien tiene un problema con usted.

Tabarca. Mire, el año 2015, nos reunimos con los representantes de Tabarca, ¿y sabe usted lo que pedía? Usted ha hablado de Tabarca. Que les dejara vivir, que no convirtieran

aquello en un parque temático muerto, que les permitieran ser un lugar donde se pudiera ir uno a disfrutar dentro de un desarrollo sostenible, eso lo decían ellos. Y ustedes dijeron: amén. Saben lo que significa *amén*, no? «Así sea». Pues no, siete años después usted viene aquí a decir que se ha reunido con los tabarquinos, con la gente, la poca que vive allí, y la poca que pueden ya trabajar allí, para decir no sé qué cosas sobre su futuro.

El agua. Resulta que el país, o uno de los países más desérticos del mundo, que es Israel, ¿sabe usted lo que hace para tener un 20% más de agua de la que gasta, que es un desierto puro y duro? Pues hace microtrasvases...

La senyora vicepresidenta primera:

Senyoria.

El señor Tormo Moratalla:

¿Perdone?

La senyora vicepresidenta primera:

No, li dic al senyor Nadal.

El señor Tormo Moratalla:

¡Ah!, bueno, todos conocemos al señor Nadal, a mí no me ofende.

Hacen microtrasvases del norte de Israel al sur, generan agua a partir de agua salada, como hacemos nosotros, y una diferencia: no tiene ningún problema en trasladar esa agua de donde la hay a donde no la hay. Y, luego, resulta que, ¡oh!, los judíos han inventado algo realmente sorprendente, que es generar agua a partir del aire. Es decir, utilizan todas y cada una de las herramientas que tienen técnicamente para poder solventar un problema fundamental en un país que es un desierto. Nosotros tenemos una ventaja: hay una parte desértica del país, pero otra que no lo es. Pero ustedes se niegan una y otra vez a dar una solución definitiva al problema del agua. Y voy a acabar.

Agricultura es vida, es alimento, es el don de la perpetuación y, por lo tanto, es futuro, y ustedes, señora *consellera*, están acabando con ese futuro en la Comunidad Valenciana.

Gracias, señora *consellera*.

Gracias, señora presidenta. (*Aplaudiments*)

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Té la paraula el senyor Barrachina, per a exercir el torn de rèplica, i finalitzarem el debat amb la resposta que donarà l'honorable consellera.

Quan vullga, senyoria.

El senyor Barrachina Ros:

Muchas gracias, señora presidenta.

Señora *consellera*, más de lo mismo, viene aquí y, con esas frases redondas, dice: «La agricultura es la primera víctima del cambio climático». Claro, ya no tiene que hacer nada, se han cargado la agricultura, pero la culpa es del cambio climático. ¡Oiga!, ¿y cómo es posible que nosotros seamos récord europeo de abandono de tierras y Andalucía cada día plante más, y Murcia cada día plante más? ¿Es que el cambio climático solo es cuando gobierna un nacionalista o un socialista en la Comunidad Valenciana? ¿Solo se produce aquí? Esto es como los incendios, cuando se quemaba Castilla y León, su antecesora decía que eran unos ineptos; cuando se quemó la Comunidad Valenciana, el mayor incendio en diez años, dijeron que era culpa del cambio climático. Así no han de hacer nada, claro, como hay cambio climático. Eso se llama externalizar la responsabilidad y yo le llamo cara dura. (*Aplaudiments*)

La primera víctima del cambio climático es la agricultura. No, no, no, la agricultura es la primera víctima del Partido Socialista, de Compromís y de Podemos, que les hacen la vida imposible (*aplaudiments*), que les hacen la vida imposible, porque en otros territorios en España siguen aumentando sus producciones.

El segundo culpable, para que la *consellera* no tenga que hacer nada, los acuerdos internacionales, que deben afectar solo a las provincias de Castellón, Valencia y Alicante, porque el resto de comunidades siguen avanzando. ¡Oiga!, ¿usted sabe que somos una comunidad exportadora, y para seguir vendiendo coches, azulejos y naranjas nos conviene los tratados internacionales? Porque lo que ustedes llaman soberanía alimentaria, que es lo que Franco decía: «Español, consume producto español», y la gente se moría de hambre porque no teníamos de todo, lógicamente. Eso de la soberanía alimentaria que llama usted es un puesto intermedio entre la autarquía de los años cuarenta y la economía tribal, es decir, cada uno come lo que tiene. Pero ¿usted sabe que somos exportadores y que si nosotros nos comemos lo nuestro, los franceses lo suyo, y los alemanes lo suyo, nuestra gente se va al paro? (*Aplaudiments*)

Y ya lo dramático es: «Y queremos soberanía hídrica». No, no, solidaridad hídrica, solidaridad hídrica, que no se pierda una gota de agua. Eso de soberanía hídrica, ¡oiga!, pero es que esto ya en la etapa musulmana en España se inventó el riego, es coger agua donde no hay y llevarla a donde hay. (*Veus*) Lo hace todo el mundo en todas partes y lo seguirán haciendo, salvo ustedes.

Y como la culpa ahora ya no la podía tener Madrid, que, insisto, no hay un solo dato que acredite que la culpa de esto la tiene Ayuso, es falso, se lo ha inventado; ahora era Murcia, han salido a decir: «No, no, es que en Murcia...» He cogido la frase literal, han dicho: «Murcia con sus pozos

ilegales –Murcia, con sus pozos ilegales– roba el agua», han dicho. Por eso tienen imputado a su director general, Manuel Aldeguer, por la contaminación del mar Menor, por la contaminación del mar Menor (*aplaudiments*), ustedes, en su *conselleria*, director general del agua, uno más, y tienen casi treinta imputados. ¿Recuerdan qué jóvenes eran, imputación-dimisión? Ahora es imputación-subvención, si te llamas Francis Puig, 217.000, clin-clin-clin.

Mire, hemos sido tan respetuosos con ustedes y con su antecesora que escuchar aquí que la oposición, es decir, nosotros, el señor Tomo, el señor Aguirre, y yo, insultábamos a Mireia Mollà, pero ¿quién se cree eso? Es decir, ¡oiga!, puedo ser vehemente porque me lo creo, pero ¿insultar a alguien? En absoluto. ¿Sabe usted con quién está cabreada Mireia Mollà, no? Con usted, con usted. (*Rialles i aplaudiments*) ¿Sabe usted quién dijo lo de purga deplorable, no? Los de Compromís. Claro, es que nos lo pone muy fácil, nos lo ponen muy fácil, es que se dedican a eso, a purgar, pero no lo digo yo que he guardado escrupuloso silencio, lo dice usted.

Es que mientras la culpa es del cambio climático, los regantes de Alfarf pagaron el año pasado 12.000 euros en un recibo y este año 56.000. Y ¿sabe por qué? Lo pone aquí, por la aplicación del tope al gas de Pedro Sánchez. ¿Esto es el cambio climático o es una política errática, catastrófica, de ustedes, de Compromís, de Podemos y del PSOE? Mientras usted se eleva, «todo el agua, una gota de agua es importante, el cambio climático...», nuestra gente se muere, nuestra gente abandona los campos, nuestra gente abandona los cultivos.

Ha tenido 55 minutos y no ha dicho nada de la caza. Son los primeros aliados de los agricultores, son quienes sanean nuestra cabaña de fauna salvaje mientras a usted se le mueren los burros, se le ahogan los peces por falta de oxígeno en la Albufera, se le queman los bosques, y, además, consiguen que lo que debiera ser, lo que fuimos, una comunidad, un territorio puntero, líder en agricultura, nos hayamos convertido en el peor territorio de la Unión Europea en abandono de tierras.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Per tancar el debat i donar rèplica, té la paraula l'honorable consellera.

Quan vullga, senyoria.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Gràcies, senyora presidenta.

Respecte al portaveu de Vox, dir-li que ja li vaig comentar que, efectivament, respecte al sistema informàtic anem a acompanyar al sector, se donarà formació i es donarà un termini perquè s'adaptin.

Quant al PDR estem en la mitjana europea, a la pregunta que vosté ha formulat.

I pel que fa als tractats internacionals, el que ha dit ja està demanat al ministre, ja li ho he comentat. Efectivament, nosaltres estem invertint molt en la lluita biològica perquè és el que s'ha de fer, a través, com he comentat, de l'IVIA, que està fent una tasca excel·lent i som una referència internacional, internacional, precisament que ens van a copiar en tot el món quant a la lluita contra les plagues, i, sobretot, per a avançar-nos a les limitacions a l'ús de fitosanitaris que marca la normativa europea i la política «De la granja a la mesa».

Per al PEPAC, que començarem al gener, com he comentat, el primer període per a sol·licitar ajudes, i som els més preparats ja, com s'ha reconegut, quant a tota la Unió Europea, l'estat espanyol, que estem esperant amb ànsia el començament d'esta PEPAC en la que s'han incorporat moltes de les reivindicacions que es feien des de l'estat espanyol, i també des de la comunitat autònoma, per les nostres particularitats quant a la distribució dels minifundis.

Quant a Ciudadanos, jo no sé si és que vosté no ha llegit res respecte a la contaminació dels Ports, però jo li convida a fer-ho. Òbviament, que el port siga contaminant no lleva que sí que altres pràctiques siguen contaminants, això és absurd, hi ha moltes pràctiques contaminants; a més, m'al·lucina el comentari. Però, mire vosté com d'altament contaminant que són els ports, precisament per això tenen mesuradors específics en les ports de la contaminació de l'aire i generen problemes de mobilitat. Aleshores, doncs, jo, no sé, simplement convidar-li a informar-se al respecte.

I pel que fa al Partit Popular, que està molt preocupat per la senyora Mollà, no sé, a la millor està parlant amb la senyora Bonig. *(Veus i rialles)* Clar!, no ho sé. *(Aplaudiments)*

En definitiva, senyories, jo agraiïc molt les aportacions constructives que m'han fet, les tindrè molt en compte en la gestió d'estos mesos que queden fins a la convocatòria de les eleccions.

L'alimentació és massa important per a deixar-la en mans de les grans distribuïdores de grans empreses, encara que siguen valencianes. Estem obligats a preocupar-nos per la nostra sobirania i seguretat alimentària i protegir-la. Hem de garantir i assegurar la producció agrícola i ramadera, açò sí, per descomptat, amb el sector i garantint, garantint, que treballen en condicions dignes i que siguen rendibles, tan important. Donar-li la màxima atenció a la producció local, a la venda directa, efectivament, a preocupar-nos també de què mengem i com ho mengem, a fugir dels ultraprocessats, de les greixes i productes ultraprocessats, de l'excés de sucre, de l'excés de sal, dels productes que ens venen en els supermercats amb etiquetes que conviden a l'engany. També, hem de parlar molt de l'etiquetatge dels productes, tant a nivell europeu, a vore si s'avança d'una vegada, com a nivell de comunitat autònoma, reivindicant els nostres productes.

També, com arriba eixa alimentació a les nostres escoles, a les nostres residències, a la nostra gent, i com fonamentem i recolzem el paper dels nutricionistes a la nostra xarxa pública, gent preparada que fa una tasca fonamental i que hauria d'estar dintre de tot el sistema sanitari.

En definitiva, apostem per ficar en marxa de manera urgent sistemes alimentaris locals saludables i populars que arriben a tota la ciutadania i no en funció de la renda que tinguen, i afrontar de manera conscient els reptes climàtics, més enllà del 2030, per a eixe futur tan necessari que tenim l'obligació de garantir des del Botànic i des de totes les administracions, i també, com deia abans, des d'esta casa. Perquè negar l'emergència climàtica és conduir-nos, no sols a una destrucció ambiental, òbviament, sinó també econòmica i social, i per descomptat, en una greu afecció a la nostra salut.

I per això, també, ens hem conjurat per a abordar de manera immediata les problemàtiques urgents i vitals, com és coordinar les tres conselleries que han d'agilitzar els expedients per a la instal·lació de fotovoltaiques i eòliques, sempre des del respecte al territori i a la societat que les rep. Així que, volem comptar amb el personal necessari per a fer-ho.

En definitiva, molts reptes per davant i comptant amb les millors persones que estan hui ací representades.

Gràcies. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyoria.

Decret llei 15/2022, d'11 de novembre, del Consell, de modificació del Decret 118/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual es regula la inclusió de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública i en les convocatòries d'ajudes i subvencions (RE número 63.180, DOGV número 9.469). Validació o derogació

La senyora vicepresidenta primera:

Passem al punt dos: validació o derogació del Decret llei 15/2022, d'11 de novembre, del Consell, de modificació del Decret 118/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual es regula la inclusió de les clàusules de responsabilitat social en la contractació pública i en les convocatòries d'ajudes i subvencions.

Per a la presentació del decret llei, té la paraula l'honorable consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica.

Quan vullga, senyoria.

La senyora consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica:

Moltes gràcies, senyories.

Presidenta.

Bon dia.